

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

İÇİŞLERİ ALT KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

21 Mayıs 2012 Pazartesi

İÇİŞLERİ ALT KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

21 Mayıs 2012 Pazartesi

---0---

K O N U

**Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
(2/560)**

Sayfa

1:53

İ Ç İ N D E K İ L E R

BİRİNCİ OTURUM

Sayfa

1:53

Necmeddin KILIÇ (İçişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	2:4, 4:6, 7, 8:9, 19:21, 38:40, 42, 44, 46, 49, 51
Namık HAVUTÇA (Balıkesir)	2, 7:8, 9, 22:23, 30:31, 40:41, 51, 52
Sinan Aydın AYGÜN (Ankara)	4, 5, 6, 7, 10, 11, 12:13, 14, 15, 27, 33:34
İ. Melih GÖKÇEK (Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı)	6:7, 9:10, 10:11, 14, 15, 18:19, 19
Ali TURAN (Sivas)	11:12, 27:28, 36:38, 38, 42, 43, 45, 52
Enver ERDEM (Elâzığ)	13:14, 14, 29:30
Ali KARAASLAN (İstanbul Büyükşehir Belediyesi I. Hukuk Müşaviri)	15:16

İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Temsilcisi		17
Büyükşehir Belediyesi Temsilcisi		17:18
Selamettin ÇEBİTÜRK (Karayolları Genel Müdürlüğü Temsilcisi)		18
Türkiye ve Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyon Genel Sekreteri		18, 19
Gülay SAMANCI	(Konya)	21:22, 23, 44, 45, 49, 50
İlhan İŞBİLEN	(İzmir)	24, 35
Faik YILMAZ (Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu Genel Başkan Vekili)		24:25
Cem SERT (Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu Başkan Vekili)		25:26, 28
Yahya UĞUR (İstanbul Taksiciler Esnaf Odası Başkanı)		26:27
Av. Hakkı KIZILOĞLU (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Hukuk Müşaviri)		31:32
Hükümet Temsilcisi		34:35, 36
Cuma İÇTEN	(Diyarbakır)	35
Karayolları Genel Müdürlüğü Temsilcisi		40
İçişleri Bakanlığı Temsilcisi		44:45, 45
Celal TÜMER (Ulaştırma Bakanlığı Temsilcisi)		46:47
İlhan KOÇ (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü Tetkik Hâkimi)		47, 48, 48:49
Komisyon Uzmanı		49, 50
Doğu GÜLALİOĞULLARI (Maliye Bakanlığı Temsilcisi)		50:51

Açılma Saati: 14.08

Kapanma Saati: 16.45

İÇİŞLERİ ALT KOMİSYONU

21 Mayıs 2012, Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.08

BAŞKAN: Muammer GÜLER (Mardin)

-----0-----

BAŞKAN – İçişleri Komisyonunun değerli üyeleri, Sayın Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı başta olmak üzere, Müsteşar Yardımcımız, kamu kurum ve kuruluşlarının değerli temsilcileri, meslek teşekküllerimizin, Türkiye Şoförler Federasyonunun Başkanı başta olmak üzere meslek teşekküllerinin değerli temsilcileri, değerli çalışma arkadaşlarım; komisyonumuzun toplantısını açıyorum, yeter sayımız vardır.

(2/560) esas numaralı teklif için kurulan alt komisyon toplantısına geçiyoruz. Gündemimizde ilk olarak alt komisyon başkanının seçimi yer almaktadır.

Alt Komisyon Başkanlığına Sinop Milletvekilimiz, İçişleri Komisyonu üyemiz Sayın Mehmet Ersoy'un seçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alt Komisyon Başkanlığını Sayın Mehmet Ersoy'a devrediyor, çalışmalarınızın başarılı geçmesini diliyor ve bugün de bu çalışmaların bitine kadar devam etmesini ve önümüzdeki hemen takip eden günlerde de esas komisyon olarak konuyu gündeme alacağımız için de bir an önce bitirilmesini diliyorum ve Sayın Valime toplantıyı terk ediyorum, başarılar diliyorum.

(Başkanlığa Mehmet Ersoy geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum değerli arkadaşlar.

Şimdi, isterseniz önce, geçen hafta yaptığımız tartışma üzerine arkadaşlarımızla birtakım hazırlıklar yapmasını arzu etmiştik. Önce, Hükûmeti temsilen gelen arkadaşlarımızın yaptığı bir çalışma varsa, onu dinleyip onun üzerinden üyeler olarak mı görüşlerimizi açıklayalım yoksa hemen önce sizler düşüncelerinizi aktarıp ondan sonra Hükûmet temsilcisi arkadaşlarımızın görüşlerini mi alalım? Ne istersiniz Sinan Beyler, İlhan Beyler?

SINAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Önce onların görüşlerini alalım.

BAŞKAN – Tamam. Önce Hükûmet temsilcimizin düşüncelerini alalım, ondan sonra da...

KATILIMCI – Sayın Başkan, sivil toplum kuruluşlarının da görüşlerine yer verecek misiniz?

BAŞKAN – Hay hay, madde madde sırası geldikçe, çünkü her konuda arkadaşlarımız var, temsilcilerimiz var burada. Kendi konularıyla ilgili onların düşüncelerini de alırız.

Necmeddin Bey, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Sayın Başkanım, İçişleri Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, Büyükşehir Belediye Başkanımız, kıymetli hazırun; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Başkanım, teklifin 1'inci maddesi havacılık sektörüyle alakalı. Bu konu, aslında, bakanlığımızı çok ilgilendirmemekle beraber biz arkadaşlarımızla konuyu çalıştık. Dilerseniz diğer, trafikle ilgili maddeye doğrudan geçebiliriz, oradan sunuma başlayabiliriz, anlatmaya başlayabiliriz, dilerseniz bu maddeyi de eğer tartışmaya münasip görüyorsanız, biz de arkadaşlarımızla çok yetkin olmadığımız bir konu olmamakla beraber çalıştığımız hazırlığı arz edebiliriz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Dilerseniz trafikle ilgili kısma direkt geçelim.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Trafikle alakalı olarak, Karayolları Trafik Yasası'nın 79'uncu maddesinde öngörülen değişikliği maksadına uygun olarak lafzını şu şekilde değiştirmeyi arkadaşlarımızla uygun gördük, bu kanaatimizi komisyonunuzun ve hazırunun takdirlerine arz ediyoruz Sayın Başkanım, şöyle ki: Karayolları Trafik Yasası'nda "kara yolu" kavramı çok teferruatlı olarak tanımlanmıştır. Karayolları Trafik Yasası'ndaki kara yolunu anlatan tanım sokakları, caddeleri ve çok geniş bir alanı kapsamaktadır, dolayısıyla kara yolu tanımından sadece devlet karayollarını anlamamak gerekir, kanun kapsamında diye düşünüyoruz efendim. Dolayısıyla, biz, kara yolu tabirini bu anlamda korumayı, hıfz etmenin uygun olacağını düşündük arkadaşlarımızla beraber ve şöyle bir metin hazırladık. Tabii üzerinde...

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Bizim önümüzde metin var mı?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Biz göndermiştik. Mevcut yasa efendim, bakın mevcut yasada şöyle var: "Trafik için..." Sayın Başkanım, mail'le göndermiştik efendim bizim taslağımızı. Flash'la aktarabiliriz.

BAŞKAN – Elektronik ortama aktarırsanız herkes görür.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – "2918 sayılı kanunda geçen bazı tanımlar" diyor, o mu?

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – "Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına" diye başlayan bir öneri var, bilginiz var mı Sayın Başkan?

BAŞKAN – Her hâlde başka sivil toplum kuruluşu temsilcilerimizin önerisi olabilir. Ben de bilmiyorum Başkanım, şimdi siz söylediniz gördüm, muhtemelen belki sivil toplum temsilcisi, STK'lardan gelmiş bir öneri olabilir, benim haberim yok.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Evet Başkanım, şu an ekrana düştü. Siyahla yazılı olup üzeri çizilenler teklifte olan ibareler, kırmızıyla yazılı olanlar da bizim, İçişleri Bakanlığında Emniyet Genel Müdürlüğünden ve Bakanlığımız Mahallî

İdareler Genel Müdürlüğünden kurulan bir heyetle birlikte yapılan çalışma sonucunda ortaya çıkan metindir efendim kırmızıyla yazılı olanlar. Burada, bizim üzerinde durduğumuz konular şunlardı efendim: “Kara yolu” tabiri, tanımı park ve sokak ve caddelerin tamamını kapsayacak bir tanımdır. Ayrıca, burada, şu da var: Büyükşehir belediyelerimiz, büyükşehirlerin olduğu illerde park ücretini tahsile yetkilidir. Ancak büyükşehir olmayan illerimizde belediyelerimiz yetkilidir Belediye Yasası’na göre, yine özel idarelerimiz ve Karayolları Genel Müdürlüğümüzün de bu noktada yetkileri bulunmaktadır. Tamamını kapsasın “efradını cami olsun” diye biz “yetki ve sorumluluk alanına göre park yerini tespiti yetkili idare” cümleciğini tamamını kapsasın diye düşündük, tamamını kapsadığını düşünüyoruz. Efradını cami olduğunu düşünüyoruz bu cümleciğin. Burada yani şu anlaşılır hukuken: “Yetki ve sorumluluk alanına göre park yerini tespiti yetkili idare” dediğimizde büyükşehirlerde büyükşehir belediye başkanlıkları, büyükşehir olmayan belediyelerde belediye başkanlıklarımız, özel idarelerimiz ve Karayolları Genel Müdürlüğümüzün tamamını karşılayan bir tanım diye düşündük, cümlecik diye düşündük. Bu noktada zannediyorum belediyemizden bir şey var, İstanbul Büyükşehir Belediyemizden bir itiraz var herhâlde...

BAŞKAN – Siz bitirin, ondan sonra arkadaşlarımıza söz verelim.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Peki.

Devam ettiğimiz zaman “veya” dediğimizde, belediyelerimiz veya özel idarelerimiz kendileri bizatihi kendi organları eliyle bu park ücretini toplayabilecekleri gibi veya bu idare tarafından işletme izni verilen gerçek veya tüzel kişilerce alınabilir kavramını da özellikle seçtik, yani belediyemiz dilerse bir şirkete, gerçek bir kişiye veya belediye şirketine bu noktada bir yetki verebilir diye düşündük ve onun önünü açmaya çalıştık. “Bunlar dışında hiçbir gerçek veya tüzel kişi tarafından herhangi bir şekilde park ücreti alınmaz”ı da, şu “alınmaz” ibaresini de değnekçilere engel olmak amacıyla koyduk. Yani yetkisi olmadığı hâlde araç park yerlerinde vatandaşımızı mutazarrır eden insanların önüne bir mani olsun, böyle bir icraatın, böyle bir gayretin, böyle bir faaliyetin yasa dışı olmasına gerekçe olsun diye de son cümleyi koyduk efendim. Yani “Bunlar dışında hiçbir gerçek ve tüzel kişi herhangi bir şekilde park ücreti alamaz.” cümlesini de ondan dolayı koyduk. Eğer devam edersek maddeye “Birinci fıkra hükmüne aykırı olarak park ücreti alan veya almaya teşebbüs edenler, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektiren bir suç oluşmadığı takdirde altı aydan iki yıla kadar hapis ve 5 bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.” ibaresinin daha uygun olacağı, önerilen metinden daha anlamlı olacağı şeklinde bir kanaatimiz oldu. Şöyle ki: Bir yıldan üç yıla kadar hapis, suç ve ceza arasında bir orantı kurmak gerekir, bu hukukun temel ilkelerinden bir tanesidir. Komisyon da bahsedildi, bu bir yıldan üç yıla kadar hapis pek suç ve ceza arasında doğru bir orantıyı kuran bir manası yoktu, bu nedenle biz altı aydan iki yıla kadar hapis dedik efendim. Şöyle ki: İki yıla kadar hapisler, malumlarınız olduğu üzere hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına neden olabiliyor yani

ilk defa yargılanan ilk defa bu suçu işlemiş ve bunu bir çete hâlinde işlememiş kişiye bir şans tanıyabilir bu madde. Tekerrür ederse ondan sonrası için kendi aleyhine ciddi şekilde gelişecektir hukuki durum diye düşündük. Soru olursa bu madde üzerinde cevaplandırmaya hazırız, arz ediyoruz Kıymetli Başkanım.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Sinan Bey, buyurun lütfen.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Sayın Müsteşarım, genelde konuşmak gerekiyorsa bu maddeyle ilgili, böyle bir kanuna Türkiye’de ihtiyaç var. Niye ihtiyaç var? Artık bu değnekçilerden, ben on dört sene Ticaret Odası Başkanlığı yaptım, hele iş yerlerimizde bunlar çete hâlinde oluyorlar. 3 kişi, 5 kişi, siz “1 kişi” dediniz ama bunlar tam organize, 1 kişi olamaz, bunların başında 1 adam vardır, altında 8-10 tane hapçısı, tinercisi, esrarcısı vardır; bunlar bu işi yapıyorlar Ankara’da. Bu doğru, yani bu kanunun bu özü doğru; bunlardan kurtulmak ama bundan kurtulduktan sonra da bu işin nasıl yapılacağı... Çünkü Sayın Büyükşehir Belediye Başkanımız Ankara’da bir ara bu uygulamayı başlattı, çok büyük tepkiler çekti iş âleminden. Adam “Ya ben dükkânımı sabah dokuzda açıyorum, akşam sekizde kapatıyorum. Ortalama on bir saat, 2 liradan 20 lira. Ayda eder 600-700 lira. 1 milyar kira veriyorum, 600 lira da park ücreti vereceğim.” diyor. Bu kanunu tamam yapalım, doğru ama çözümü nasıl yapalım? Şimdi, biraz evvel içeride görüşürken Sayın Başkan dedi ki: “Siz söyleyin, ben o çözümü yapayım.” Biz de buna çözüm bulamadık, yani çözümü bunun önemli.

İkinci bir sorum size: Burada Büyükşehir Belediye Başkanlarının kapsam alanında olan, bildiğiniz gibi caddeler büyükşehir tasarrufunda, caddelerdeki otoparkı kiralama işini gerçek ve tüzel kişilere büyükşehir verecek, ara sokaklarda örneğin İnkılap Sokak’ takinin müsaadesini de Çankaya Belediyesi mi verecek?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Değil efendim, büyük şehirlerde büyükşehir belediyesi efendim. Bu şundan dolayı...

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Şurada “yetki sorumluluk alanına göre” diyorsunuz. Yetki ve sorumlulukta sokakların sorumluluğu ilçe belediye başkanlarında.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Müsaade ederseniz ben açıklayayım, güzel soru efendim, teşekkür ediyorum bu soru için.

Efendim, şimdi, hukuk bir bütün. Tam bir mantıkla baktığınız zaman biz bu maddeyi yazarken, “yetki ve sorumluluk alanına” derken şunu düşündük: Büyükşehir Belediye Kanun’unda çok net ve açık bir hüküm var, büyükşehir belediyesi kendi sınırları içerisindeki park ücretini toplamaya yetkili olan büyükşehir belediyesidir. Yani bir diğer kanun bunu böylece açıklıyor. Dolayısıyla iki maddeyi yan yana getirdiğiniz zaman buradan çıkacak olan sonuç, çok tabii olarak çıkacak olan sonuç büyükşehir belediyesinin olduğu illerimizde park ücretini büyükşehir belediyesi toplar.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Sokaklar da dâhil?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Sokaklar da dâhil efendim.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Ama bakın burada çelişki var, diyorsunuz ki: “Yetki ve sorumluluk alanına göre.” İnkılap Sokak’ ın, ben Büyükşehir Belediye Başkanına soruyorum...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Efendim, müsaade eder misiniz.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Sayın Başkan, İnkılap Sokak’ ın sorumluluğu kime ait?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Şimdi müsaade ederseniz ben cevaplayayım...

BAŞKAN – Şimdi Sayın Müsteşarım şunu demek istiyorsunuz: Aslında bizim hazırlamaya çalıştığımız taslakta bizim burada genel anlamda ifade etmeye çalıştığımız düşüncede büyükşehir belediyeleri olan illerimizde büyükşehir hudutları içinde tek yetkili otorite büyükşehir belediyeleridir.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Evet, öyle düşünüyoruz.

BAŞKAN – Büyükşehir Belediyesi Kanunu zaten bu düzenlemeyi bu şekliyle yapmış durumda.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Bu yetkiyi büyükşehre vermiştir, evet.

BAŞKAN – Büyükşehir vermiş durumda, kaldı ki topladığı ücretin de nasıl paylaşılacağını da o kanun düzenlemiş.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Evet efendim.

BAŞKAN – Şimdi sizin anlatmak istediğiniz bu ama Sayın Aygün Vekilimiz de diyor ki: “Buradan o çok iyi anlaşılabilir, çünkü sonuç itibarıyla ‘yetki ve sorumluluk alanı’ dersiniz ilçe belediyeler de kendilerinin de yetki ve sorumluluk alanı olduğu gibi bir yorumla Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nu değiştiriyormuşuz gibi bir sonuca da varabilir.” Eğer uygun görürseniz bunu açıklığa kavuşturabilmek adına, bunu bir cümleyle “büyükşehir belediyelerinde büyükşehir belediyeleri” diye vuzuha kavuşturarak tartışmamızı devam ettirebiliriz.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Şimdi, Sayın Aygün’e arz etmek istiyoruz efendim, şöyle: Önümüze gelen taslakta “kara yolunun yapım, bakım ve onarımından sorumlu kuruluşu” ibaresi var idi, biz bu ibarenin büyükşehirlerde, ara sokaklarda ilçe belediyelerini yetkili kılabilceği gibi bir anlamı doğuracağını düşündüğümüz için o ibareyi bu şekliyle değiştirdik, yani yetkiyi koyduk. Yetki nedir? Yani kanundaki yetki, yani “Büyükşehir Belediyesi Kanunu yetkiyi büyükşehre veriyor.” dedik ama Komisyonumuz takdir ederse eğer tadadı

olarak da sayılabilir ama “büyükşehir” dediğiniz zaman o zaman “büyükşehir olmayan yerlerde belediyeler, kırsal alanda özel idareler, kara yollarında Karayolları Genel Müdürlüğü” diye de peş peşe saymamız gerekir efendim. Yani tek bir cümle olarak koyamayız diye düşünüyorum, bu bir hukuk konusu.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Müsteşarım.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Başkanım, bu şeyler büyükşehir, daha sonra belediye - normal belediye- geliyor değil mi, ondan sonra ilçe belediyesi geliyor? Sıralama öyle mi oluyor?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Efendim, il belediyesi de geliyor efendim, büyükşehir olmayan il belediyeleri var.

BAŞKAN – Eğer şey yaparsak... Ankara Büyükşehir Belediye Başkanımız Melih Bey burada, İstanbul Büyükşehir Belediyesinden temsilci arkadaşlarımız var. Yine bu maddeyle ilgili benim yaptığım açıklama üzerine bir katkıda bulunmak isterlerse, sizin katkınızı da alıp ondan sonra Komisyon olarak tartışmaya devam edelim.

Buyurun Melih Bey.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – Saygılar sunuyorum sayın milletvekilleri.

Şimdi, burada Sayın Müsteşarımızın yapmış olduğu değişiklik ve söylemiş olduğu ifade baktığınız zaman doğru. “Yetki ve sorumluluk alanına göre park yerinin tespiti yetkili idarece veya bu idare tarafından işletme izni verilen gerçek tüzel kişilerle alınabilir.” diyor. Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 7’nci maddesinin başlığı “Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları” diye başlıyor. Dolayısıyla, “ yetki ve sorumlulukları” dediği için mana olarak baktığınızda doğru, ama ikinci bir anlam daha çıkıyor buradan. İlçe belediyelerinin sokaklarda da yetki ve sorumlulukları var. Bu ikisi yarın mahkemelerde kavram kargaşası hâline gelir “Hangi yetki ve sorumluluk, bu mu, değil mi?” diye ve mahkemeler maalesef her zaman aynı kanaatte buluşmayabiliyor. Onun için, sizin ifade ettiğiniz gibi somut olarak büyükşehir belediyelerine ait olduğunu söylemekte fayda var. Çünkü kanunda, 7’nci maddede şöyle diyor, aynen somut olarak okuyorum: “Taksi sayıları, bilet ücret tarifeleri, zaman güzergâhlarını belirlemek, durak yerleri ile kara yolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerindeki araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek, kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektiği bütün işleri düzeltmek...” diye somut olarak Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nda vermiş.

Şimdi bunu demin kullanılan ifadeyi... Ki, Belediyeler Birliği bir öneri hazırlayarak getirmiş, zatıralinize de takdim ettiler, orada da şöyle diyor: “Bu fıkraya istinaden büyükşehirlerde sadece büyükşehir belediyeleri veya işletme izni verdiği gerçek ve tüzel kişiler tarafından park ücreti alınabilir.” denirse sorun kendiliğinden hâllediliyor. “Diğer belediyeler” ifadesi de, Sinan Bey’in

söylediği gibi buna ilave edilebilir. “Büyükşehir belediyelerinde büyükşehir belediyeleri”, diğer belediyeler dediğimiz zaman il ve ilçe belediyelerinin hepsi giriyor, “diğer belediyelerde de diğer belediyeler işletme izni verdiği gerçek veya tüzel kişiler tarafından park ücreti alınabilir.” denirse sorun hâll olur.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başkanım.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Şimdi Başkanımıza teşekkür ediyorum. Şöyle diyebilir miyiz kıymetli Başkanım, yani teker teker saymamak için düşünüyorum, park ücreti...

BAŞKAN – Sayın Müsteşarım, arkadaşların, sayın milletvekillerimizin bu konuda bir katkısı olacaksa onu alalım, cümleyi ondan sonra toparlamaya çalışalım.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Peki, ben Büyükşehir Belediye Başkanına bir şey sormak istiyorum: Bu kiralanacak olan yerlerin tespitinde büyükşehir kendisi mi yetkili, yoksa il trafik komisyonundan böyle bir şey geçecek mi? Mesela Turan Güneş Bulvarı’na siz “Burayı yapalım.” dediğiniz zaman sırf belediyenin kararı geçerli mi, yoksa il trafik komisyonundan...

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – İl trafik komisyonu yürürlükten kalktı, artık il trafik komisyonunun görevini UKOME, yani Ulaşım Koordinasyon Merkezi yapıyor. Orası hangi yerlerin ne tarzda park yeri olabileceğine karar veriyor, yani UKOME’ye ait şu anda yetki. O da büyükşehir belediye başkanının başkanlığında, büyükşehir belediyesine bağlı bazı kuruluşlar ve pek çok kamu kuruluşları ve ilçe belediyelerinden oluşan...

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Bizden kimse var mı, mesela sivil toplumdan...

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – Var, var ama bütün kuruluşların olması mümkün değil tabii.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Eskiden il trafik komisyonunda ticaret odası filan vardı.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – O kurula katılacak olan kişiler... İçişleri Bakanlığının yönetmeliğiyle tespit ediliyor kimlerin katılıp katılamayacağı.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Başkanım, madde madde...

BAŞKAN – Tamam 2’nci maddeyi...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Madde madde sanırım görüşmeye başlayacağız değil mi? Şu anda şeyden mi başlayacağız, mesela 1’inci maddeye ilişkin itirazlarımız, söyleyeceklerimiz var.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Şimdi, Hükümet temsilcimiz 2’nci ve 3’üncü madde konusunda daha bilgili olduğu için önce Hükümet temsilcimizin teklifini alalım, ondan sonra Komisyon olarak başlayalım dedik.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Şimdi, 2'nci maddeyle ilgili, tabii, bizim merak ettiğimiz bir şey var. Şimdi, caddeler ve sokaklar kamunun malı, tüm toplumun malı. Bunların hepsini beraber, özel sektörün ticari rantına bıraktığımızda, oradaki, caddelerin kenarındaki ikametgâh sahipleri, oradaki halkın konumu ne olacak? Yani biz bir yeri düzeltelim derken toplumun tamamının, belediyelerin sokaklarını, halkın sokaklarını ticari işletmeye mi terk edeceğiz? Böyle bir anlayış mı var? Yani bunun bir sınırı olmamalı mıdır? Evet, haklıyız, İstanbul'da otopark mafyasını, Ankara'da otopark mafyasını hiçbirimiz arzu etmiyoruz, bunların da önlenmesi gerekir. Yani şu anda Ankara'nın bir sokağında fiilî işgal var diye o sokağı biz satışa mı çıkaracağız? Yani bunları meşru hâle mi getireceğiz? Peki, bu halkın sokaklarından, caddelerinden yararlanma hakkı ne olacak? Yani bunun sınırı yok mudur? O zaman cumhuriyet meydanlarını da kiraya verebiliriz. Yani birileri işgal eder, biri yol açar. "Ha, madem biz bunu ortadan kaldıramıyoruz, İstanbul'un caddelerinde otopark mafyasını yok edemiyoruz, e, o zaman buradaki kâr mafyanın cebine gideceğine devletin cebine gitsin." mantığı ortaya çıkıyor. Bunun bir sınırı yok mudur yani? Olmamalı mıdır? Yani bütün Ankara'nın caddelerini, bütün İstanbul'un caddelerini, bütün belediyelerin caddelerini halkın kullandığı, çoluk çocuk gezdiği caddeleri bu şekilde bir şeye mi açacağız, ticari ranta mı açacağız? Bu anlayış mı var şu anda? Ben bunu merak ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Teşekkür ediyorum efendim sorunuz için.

BAŞKAN – İsterseniz, Namık Ağabey, Hükûmet temsilcimiz bu soruya cevap vermek durumunda kalmayın. Çünkü sonuç itibarıyla Komisyon olarak bize bir teklif geldi, biz de arkadaşlara dedik ki: Bunun siz nasıl...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Bir denklem var mıdır? Bir mantık var mıdır? Onu merak ettim.

BAŞKAN – Onu biz tartışalım kendi aramızda.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Tabii, onu aramızda tartışırız da bir denge düşünüldü mü bu konuyla ilgili? Ben onu merak ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Teknik bir bilgi vereyim müsaade ederseniz efendim. Yani park yerinin tespiti konusu sadece bu yasada değil, başka yasalarda da var. Şöyle, yasal düzenleme şu Sayın Milletvekilim: Park yeri, bütün caddeler ve sokaklar park yeri değildir yasaya göre yani bir cep yapılmak durumundadır. Değil mi Kıymetli Başkanım? Yasa bu. Yani yoldan itibaren bir cep yapılır, park için ayrılır o cep veya cadde veya sokak genişse, düz, kesintisiz bir çizgi çizerek cadde üzerinde park yeri ayırırsınız. Yani tüm caddelerin ve sokakların park yeri olmasını mevzuatımız öngörmüyor. Daha diğer değişik kanunlarda, Belediye

Kanunu'nda ve diğer kanunlarda park yerlerinin nasıl düzenleneceği, nerelerin park yeri olacağı açıklanmış durumda.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Başkanım, izin verirsiniz, Büyükşehir Belediye Başkanından da... Dünyadaki uygulamalar nedir? Sayın Başkanım, tabii, burada hepimiz arzu ediyoruz ki -toplumun, halkın- dengeli bir çözüm getirelim? Sizin şu andaki uyguladığınız, dünyadaki, Avrupa'daki uygulamaları nedir bu anlamda düzenlemelerde ve sizin kafanızdaki şey nedir? Onu da ben merak ediyorum.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – Müsaade eder misiniz Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Lütfen Sayın Başkanım...

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – Şimdi, efendim, bizim yurt dışıyla yurt içerisindeki en büyük farkımız, Türkiye'deki imar konusundaki yapılan yanlış uygulamadır. O da şudur: Apartmanlar olsun, herhangi bir iş yeri olsun, ilk başta apartmanın yapımında bu iş yerlerine ruhsat alınırken otopark parası vererek otoparkı yapmıyor binaya, önüne, diyor ki: "Ben burası için para verdim." Bu aslında yapılan bir imar cinayeti. Bunu niçin yapıyor müteahhit? Çok cüzi bir para vererek orada iki daire, üç daire daha kazanmak için yapıyor ve bu âdet hâline gelmiş ve belediyeler buna prim vermiş ve bunu engelleyemiyorsunuz. Ankara'nın şu anda yüzde 90'ı bu durumda, İstanbul'un da.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Hâlâ devam ediyor mu?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – Maalesef, bazı belediyeler karar almamıza rağmen devam ettirmiyor. Bunu aslında...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Bunu ortadan kaldırmak için...

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – Var tabii. Onun için yapılması gereken iş, sizin buradan bir kanun çıkarıp hiçbir şekilde, otoparkı olmayan yere ruhsat verilmemesini kanun hâline getirmeniz lazım. Birincisi bu.

Yurt dışında bu böyle değil. Yurt dışında ise tam tersine, tamamen herkesin imarı var, imarın altında da otopark yerleri var; sorun kendiliğinden halloluyor. Caddeler de kimin oluyor? Belediyenin, devletin oluyor.

Şimdi, sizin söylediğiniz açıdan, oradaki vatandaşın evi var, o nereye park edecek? Haklısınız. Ama onun haricinde öyle de bir tatbikat var ki birçoğunun önünde de iş yerleri var. O arabalar girecek, çıkacak, duracak. Onların durması için de onlara fırsat vermeniz lazım. Onun için, bir denge kurduk biz. Bu dengeyi şöyle kurduk: Sabahleyin saat sekizden akşam saat yediye kadar burası

otoparkçılara ait oluyor tabiri caizse. O saatler haricinde de vatandaş kendi arabasını ücretsiz olarak koyabiliyor, bir.

İki: Kısa süreli durmalar var, on beş dakika. Yani adam ekmek alıp çıkacak, ufak bir alışveriş yapacak. On beş dakikalık duruşlarda da para vermiyorlar. Bu iki düzenlemeyle ortayı bulduk ve bu suretle verdik.

Peki, biz kalkıp da bunu yapmadık, serbest bıraktık. O zaman siz istesenez de istemesenez de yüzde 1 milyon, hiç bunun kaçarı yok, buralar otopark mafyalarının eline kalır. Siz istesenez de kalır, istemesenez de kalır. “Para ver.” der, vermezsiniz, girersiniz, dışarı çıkarsınız, arabanızın iki tarafı tamamen çizik olarak görürsünüz. Bunun yüzlerce, binlerce örneği var. Belediye bunu işte bir noktada disipline etmiş oluyor. Ben içeride konuşurken Sayın Milletvekilimize de aynı şeyi söyledim, dedim ki: “Bize bir teklifte bulunun. ‘Şöyle yapın arkadaş.’ deyin, biz de onu yapalım. Kanuna da koyun, onu tatbik edelim.” Bizim bulduğumuz yol bu, bunun ötesini de bulamıyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Başkanım.

Sayın Turan...

ALİ TURAN (Sivas) – Teşekkür ederim.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Peki... Pardon...

ALİ TURAN (Sivas) – Özür dilerim. Hangimizin?

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Başkana bir şey sorayım.

ALİ TURAN (Sivas) – Sorun siz, tamam.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Başkanım, şu, apartmanda oturanlar için dediniz ki siz: “Akşam yediden sabah sekize kadar ücret almayalım.” Şimdi, akşam, doğru, sekizde evine geldi, ertesi gün de saat on buçuk, on birde işine gidecek. Şimdi, “Sabah sekize kadar almayayım.” diyorsunuz, iki buçuk saat ücretini vermek zorunda o zaman adam park ettiği için.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – Şimdi, siz eğer bir sınırlama getirmezseniz, kiraya verdiğiniz adam orayı nereden kiraya verecek ve onun parasını nasıl kurtaracak?

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Ben işe tüccar olarak bakıyorum. Dediğiniz doğru yani adam görmesi lazım ki önünü, ona göre sana teklif versin, ona göre kira versin. Demin dediğiniz yere geliyor, şimdi Sayın Vekilimle de görüşüyorum Cumhuriyet Halk Partili...

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – İşte, ortayı bulmayı biz böyle bulduk. Varsa başka çareniz bulun.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – “Size bir şey sunalım.” diyoruz ama sunamıyoruz da bir şey. Yani bu olmasın, tamam, kötü de iyisini ver; iyisini de veremiyoruz. Yani bunu siz bize söyleyin,

biz burada kabul edelim de işi bitirelim. Yani bizim düşüncemiz şu: Doğru, mafya kahrolsun, belediye bu işi yapsın ama o yaparken de halkımız da, tüccarımız da bundan dolayı mağdur olmasın. Yine, bunu siz sunun bize, biz bulamadık.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – Efendim, bakın, bütün dünyada belediyeler bu işlerden ciddi paralar kazanıyor ve bizim bunu götürmek istediğimiz nokta sonunda otomatik şeyler, jetonlu şeyler. Oraya geçecek bu iş ama oraya geçene kadar bir ara dönem oluyor. Şu anda, getirin -bütün samimiyetimle söylüyorum- otomatları koyun; o mevcut olan otoparkçılar gelir o otomatları anında bozarlar. Yüzde 1 milyon bozarlar, hiç tereddüdünüz olmasın, atarlar.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Apartman sakinleri koysa desek hadi, apartman 20 daire, önünde de 5 tanelik park var, 2 tane de iş yeri var.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – Aslında bakarsanız, hakkaniyet açısından o apartmanda oturanlar da bir bedel ödemeli. Belki bir otopark bedeli değil ama genel bir bedel ödemeli, belediyeye ödemeli. Bana kalsa, benim kişisel kanaatim o. Yani 4 liraya normal taksi duruyor, onlar da 4 lira değil de günde 1 lira ödemeli. Bu suretle bir denge kurulmalı.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – O zaman iş kaldırım vergisine dönecek. O zaman diyecekler ki: “Kaldırımından da vergi alıyor.”

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – Kaldırım değil, otoparkı yok ki ama.

BAŞKAN – Neyse, kanuna onu koymayıveririz Sinan Ağabey, o kısmını koymayıveririz.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Sayın Başkanım, o otomatik parklara, biliyorsunuz, Avrupa’da bir güvenlik görevlisi var, bunlar bakıyorlar. Mesela oradan oraya kadar ne kadar geçmiş? Ne kadar yer tutmuş? Bu bir yol olmaz mı?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – Efendim, bizde güvenlik görevlilerini bile ilk anlarda döverler, onu söyleyeyim yani hiç kaçarı yok. Yani realist olalım, durdurmazlar orada. Başka bir yol var: Bizim belediyenin kendisinin işletmesi yolu var. Biz bunu tatbik ettik, ilk zamanlar böyleydi. Bizim kendi belediyemizin işleten personeli paranın üçte 2’sini rahatlıkla cebine atıyor. Bunu bilin yani, bunun hiç kaçarı yok. Bu realiteyi Türkiye bilsin, ona göre davransın.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Başkanım.

ALİ TURAN (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, bu park sorunu Türkiye'nin her yerinde var, özellikle büyük şehirlerimizde daha da çok var. İstanbul Belediyesinden gelen arkadaşımız, zannediyorum, o da fikir beyan edecek ama sessiz kaldı, inşallah bundan sonra ondan da görüşlerini alırız.

Şimdi, İstanbul'u biraz bilen birisi olarak söylüyorum, İstanbul'da, Ankara'da, özellikle büyük şehirlerde bu otopark işletmeciliği belediye veya belediyenin bağlı kuruluşlarınca yapılmalı, üçüncü şahıslara kiraya verilmemeli, belediyenin kendi bünyesindeki şirketler bunu yapmalı, İstanbul'daki İSPARK'ın yaptığı gibi çok başarılı da oldu. Ankara'da nasıl olduğunu bilmiyorum ama İstanbul'daki İSPARK çok büyük başarı elde etti; aynen burada Ankara'da, İzmir'de, diğer şehirlerde de olursa daha iyi olur. Üçüncü şahıslara verilmesi her zaman sıkıntı getiriyor yani kirayı çıkarmak için gelen vatandaş incitiliyorlar, onları zorluyorlar, onlara çok sıkıntı yaşıyorlar, dolayısıyla bu belediye eliyle olursa biraz daha mantıklı, daha prensipli, daha düzgün oluyor Sayın Başkan.

Diğer taraftan, Sayın Aygün'ün söylediği, "Bizim oradaki esnafın ve apartmanlarda oturan vatandaşın ne yapması gerekiyor?" dediğinde de bana göre iş yeri sahiplerine özellikle şu yapılabilir diye düşünüyorum. "Öneri getirin." demişti. Öneri de şu olabilir: Dükkan sahibi tapusunu veya kira kontratını götürdüğü zaman belediyeye, bu işletmeye, belediyenin işletmesini yapan kuruluşa, İSPARK'a veya Akpark'a -Ankara'da herhâlde başka bir isim bulunur- oraya kira kontratını veya tapusunu götürdüğü zaman oradaki günlük bir araç için kaç lira otopark ücreti alıyorsa onun yüzde 30'u, yüzde 20'si olabilir, yüzde 50'si olabilir, bir rayiç bedel belirlenir, o vatandaşımıza o dükkanın önü kiraya verilir ve oraya da kimse otopark olarak araba park edemez. Böyle de bir öneri getirilebilir Sayın Başkan. Böylece, Sayın Sinan Aygün'ün söylediği gibi, 1.000 lira kira verip 600 lira da otopark parası vermemiş olur, 600 lirayı 200 liraya, 100 liraya düşürür, böyle bir çalışma yapılırsa o da daha şey olur.

Diğer bir taraftan, değerli milletvekilllerimiz, "Bütün sokaklar, caddeler, ara sokaklar, her taraf belediye tarafından işletilecek mi?" dendi. İstanbul'da gene bunun örneği var, ana arterler sadece otopark olarak kullanılıyor, ara sokaklar kullanılmıyor. Bu sebeple ara sokaklarda da gelip otoparkçılık yapılacak diye bir şey yoktur, zaten o da doğru da değil. Sayın Vekilimin söylediği endişeyi hepimiz taşıyoruz yani ara sokaklarda öyle bir şey yoktur, Ankara'da da diğer büyük şehirlerde de böyle bir çalışma olursa o da daha mantıklı olur diye düşünüyorum. İstanbul'dan gelen arkadaşımız da bu konuda bir fikir söylese iyi olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki Teşekkür ediyoruz Sayın Milletvekilim.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Başkanım, bir şey sormak istiyorum.

BAŞKAN - Ben bir tespitte bulunabilir miyim, ondan sonra uygun görürseniz Sayın Erdem'e söz vereyim.

Şimdi, sonuç itibarıyla şurada hemfikiriz: Bu işin bir otorite altına alınması lazım, bir düzenleme yapılması lazım ve bunun için de bir otoriteye ihtiyaç var. Doğal olarak bugünkü çağdaş yönetim anlayışında bu otoritenin o yer belediyesinden başkasını düşünmemiz de mümkün değil. Öyleyse kanun hazırlanırken “Belediyeler şunu mu yapar, bunu mu yanlış yaparlar.” gibi kaygılarla tartışmak yerine, bir yetkili belediyemiz var ki bu yetkili belediyenin bu iş için kanunla kurulmuş bir koordinasyon birimi var, bu koordinasyon biriminde de bütün kurumların temsilcileri var yine, nereye otopark yeri yapacağını, nereye yapmayacağını meclisiyle, yetkili kurumlarıyla ve başkanlığıyla bu konunun da aynı zamanda topluma karşı hesabını vermek ve o doğrultuda görevi doğruyu bulmak olan il yetkili yerel yönetim birimince düzenlenmesinden daha makul bir çözümü şu anda zaten bulamıyoruz. Onun için kanunun lafzında belediyelerin nereleri otopark yapabileceği, nereleri yapamayacağı gibi ayrıntılara girmenin de çok da doğru olmayacağını, bunun bu şehri yönetme sorumluluğunu almış kurum tarafından zaten en uygun şekilde takdir edilmesi gerekeceğinin de altını çizmek istiyorum.

Buyurun Sayın Erdem.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

2918 sayılı Kanun’un 79’uncu maddesinde bu değişikliğin yapılması önerisi, öncelikli olarak Hükümetimizin bir defa bu otopark mafyacılığıyla ilgili mücadelede bir defa görevini şu ana kadar hakkıyla yapamadığını ve bu duruma bir yasal kılıf hazırlamak üzere bu düzenlemenin geldiğini görüyoruz. Şimdi, bu uygulama şu ana kadar yasal bir temele dayanmasa da Türkiye’de çeşitli illerde uygulamaları vardı, bunu mahkemeler bazı yerlerde iptal etti çünkü Sayın Müsteşar Yardımcımız kara yollarını tarif ederken, bilmiyorum tarif değişti mi ama ben yirmi-otuz sene önce ehliyet alma aşamasında kara yollarıyla ilgili bir tanım üzerinde “Yolcuların, yayaların, hayvanların hareket ettiği alan.” olarak öyle bir tarif hatırıma geldi yani burada “park etme” değil de “hareket etme” kavramı vardı, dolayısıyla üzerinde hareket edilen bir yer burası, park edilmesi gereken bir yer olmadığını ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, bu uygulamaların, şu ana kadarki uygulamaların çeşitli sorunları da beraberinde getirdiğine de şahit olduk yani bunu belediyeler işlettiğinde de sorunlar ortaya çıktı, belediyeler bunları şirketlere verdiği zaman da birtakım problemler ortaya çıktı, bu sorunu sadece büyük şehirlerin sorunu olarak görmek de yanlış Sayın Başkanım. Yani İstanbul, Ankara’yla alakalı belki çok daha acil bir düzenleme gerekebilir ama biraz daha Anadolu’nun içindeki şehirlerde bu ciddi sorunlar oluşturuyor, özellikle şehrin bir-iki tane büyük caddesinin olduğu yerlerde esnafın tamamı bu cadde üzerinde bulunduğu için buralarda 1’inci sıralar otopark olarak işletildiği zaman vatandaş kısa süreli durmalarda 2’nci, 3’üncü sıra parkları oluşturuyor. Bunu özellikle, bence bu hususta herkes konuşuyor

ama mesela Trafik Daire Başkanımızın trafikle ilgili boyutunda bu ne tür sorunlar ortaya çıkarıyor, bunları bize anlatmalarında büyük fayda olacağına inanıyorum.

Yine, biraz önce Sayın Milletvekilimiz bahsetti, vatandaşın evinin önünde aracını park edememesi, esnafın müşterisini dükkânına alamaması, yine Başkanımız da söyledi, esasında bu hususta bir düzenleme yapılacaksa temelde, Başkanım, bunu sizin bir şekilde teklif edip buraya getirmeniz lazım, bu teklif nasıl geldiyse. Binaların altında otoparkların oluşturulmasıyla alakalı şu ana kadar gerçekleşmeyen ama bunun neresinden bakarsanız bir on-on beş senelik mesuliyeti de sizde Sayın Başkanım yani bunu da görmek lazım. Çünkü otorite sizsiniz, bu ruhsatları veya belediyede imardaki bu yanlışlıklar sizin döneminizde bunlara göz yumulması sonucunda bu sorunları bugünlerde daha fazla yoğun bir şekilde yaşıyoruz. Belki bununla ilgili düzenlemenin bir an önce sizin tarafınızdan getirilmesinin bu işin çözümünde daha önemli olacağına inanıyorum ve bunun çok modern bir görüntü olmadığını, özellikle uygulamada gerek belediye gerek şirketlerin yani bu otopark mafyası işini yapan insanlara devredildiğini ve bunların da hem kılık kıyafetlerinin çok düzgün olmadığını, bunlara sizler de şahit olmuşsunuzdur ama tabiri caizse bu defa yasal yetkilendirilmiş yani biraz daha böyle eşkıyalıkla uğraşan bu insanların ellerinin daha sağlam olacağına inanıyorum. Bunların dışında bir çözüm bulunması maksadıyla konunun daha detaylı belki değerlendirilmesi, ondan sonra bu hususta bir düzenleme yapılmasının daha doğru olacağına inanıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Erdem.

Başka söz isteyen kalmadığına göre...

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Benim bir şeye cevap vermem lazım yani tartışma açmayacak, çözüme ulaşacak şekilde.

Sayın Vekilimin söylediği gibi, şimdiye kadar yapılan Ankara’da uygulama -ben inşaat müteahhitliği yaptığım için biliyorum- “Paranı yatır, otopark yapma.” denirdi ama bu kanunla yapıldı yani Sayın Melik Gökçek’i savunmak bana düşmez ama zaten böyle bir şey yapılıncaya suç işlenmiş demektir. Kanun böyle, biz, bu kanunun değişmesi için üstelik biz “Parasız olsun.” dedik.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sayın Vekilim, şu andaki sorun şu: Sayın Başkanım bundan nasıl rahatsızsa diğer rahatsız olanların da buraya getirmesi lazım.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – Başkanım, buraya, mesela, herhangi bir kanun maddesi ilave edin, bir hayır olur, buna kimse de karşı çıkmaz, kesinlikle bundan sonra otopark para yatırılarak olmasın. İlla ki yapın, koyun buraya, işte bu bir devrimdir yani, Türkiye için devrimdir, koyun.

BAŞKAN - Değerli Başkanım, teklifiniz çok güzel, sayın milletvekilinin teklifi de çok güzel ama biliyorsunuz böyle bir konuda düzenleme yapmaya esas yetkili olan komisyon Bayındırlık ve

İmar Komisyonudur. İçişleri Komisyonu olarak ruhsatlandırmayla ve inşayla ilgili bir teklifi bugün gündeme almamız doğru olmaz.

Doğrudur, teklif geldi ama alt komisyon olarak bunu yapmamız usulen mümkün değil. Komisyona öneride bulunabilirsiniz ama bugün alt komisyon olarak, Sayın Erdem, görevimiz, biliyorsunuz sadece önümüze gelen bu 4 maddelik, 5 maddelik düzenlemeyle ilgili kararı almak. Eğer...

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK - Sayın Başkanım, Belediyeler Birliği burada, müsaade ederseniz ana komisyona bir teklif hazırlasın getirsin Belediyeler Birliği, bütün belediyeleri temsil ediyor.

BAŞKAN – Tabii ki memnuniyetle.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Başkanım, iki tane söz söyleyeceğim, işin çözümü açısından. Doğru, bu değnekçiler gitsin bunun kontrolü belediyede olsun, belediye karar versin nerelere verecek ama bu ücretlendirme konusunda, örneğin belediye ağaç dikeyor bizden para almıyor, ev yanıyor söndürüyor bizden para almıyor. Bunları ücretsiz yapması belediyeye çok mu büyük külfet getirir belediyenin denetlemesi Başkanım? Yani hiç ücret almasan, yapsan, bu bir kamu hizmeti, amme hizmeti.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK - Sayın Başkanım, 1 eğer belediye elemanı çalıştırırsanız 1 elaman 4,5 milyar lira. Tabii yani brüt maliyeti 4,5 milyar lira aylık. Bir işçi çalıştıracaksınız orada, çalıştırdığınız işçinin maliyeti bu. Bu iki vardiya olacak olursa çünkü sekiz saat çalışacak on altı saat çalıştığını düşünün 9 milyar lira. Siz oradan bu 9 milyarı toplayamazsınız ki. Yani onun için mutlaka ve mutlaka birisine çalıştırtmanız lazım. Bedava olursa da bunun altından kalkılmaz, zaten bedava olan bir şeyle disiplin olarak kimse ilgilenmez, kıyısından geçmez, adam para kazanacak ki yapsın bunu.

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Başkanım.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) - Şimdi vekilim diyor ki: "Apartmandakiler, iş yerindeki adamlar tapusunu versin." diyorsun. Şimdi ben somut örnek, Sayın Gökçek benim iş yerimi biliyor, Ulus' ta Rüzgârlı Sokak Çapar iş hanında. Önünde 4 tane dükkân var. Oraya biz arabamızı koyuyoruz dükkân sahipleri olarak ama arkamızda da iş merkezinde 196 tane dükkân var, otopark yok. Kale gibi örmüşler, otopark yok.

BAŞKAN – Sayın Aygün, isterseniz İstanbul temsilcisi arkadaşımızı da dinleyip bu maddenin müzakeresini artık şekillendirelim.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 1. HUKUK MÜŞAVİRİ ALİ KARAASLAN - Sayın Başkanım, değerli vekillerim; hepinize saygılarımı sunuyorum.

Bu öneri konusunda Ankara Büyükşehir Belediyesinin Sayın Başkanıyla birlikte aynı düşüncedeyiz, mutabıkız, teklifte. Burada aslında kanuna baktığımızda, Büyükşehir Belediyesinin Kanunu'na baktığımızda bu belirtilen yerlerde park ücretlerini, park yerlerini belirlemek ve buraları işletmek, işlettirmek gibi bir görev var. Bu manada yasal mesnedi yoktur diye mahkemeler iptal ediyor diye bir şey yok. O başka bir nedenle olmuş olabilir. Yani büyükşehir belediyeleri bu yerleri belirlemek ve işletmek, işlettirmek konusunda yetkililer.

Burada, bu kanunda “yapım, bakım ve onarımından sorumlu olan idareler” denildiğinde mevcuttaki Büyükşehir Belediyesi Kanunu'ndaki durumu bozacak, değiştirecek bir düzenleme şeklinde ortaya çıkıyor. Bu da Ankara için de diğer büyükşehirler için de öyledir ama İstanbul için özellikle 39 tane ayrı yerlerde değişik değişik uygulamalar söz konusu olabilecektir ve mevcutta iyi bir örnek ortadayken, kamu yararı gerçekleşmişken kamu zararına bir sonuç ortaya çıkabilecektir. Bu nedenle getirilen bir düzenlemeyle bu durumu bozmayacak bir hüküm getirmek uygun olur. Bu manada mevcut Hükûmet Temsilcisinin getirdiği öneri yeterli değil diye düşünüyoruz. Şöyle ki: Yetki ve sorumluluk kimdeyse yapım, bakım ve onarım da ona ait olduğu için, yani ya yetki ve sorumluluk demek, öyle bir ibare koymak ya da yapım, bakım, onarım demek yani ikisi de çok fark etmiyor. En azından yargıda dava konusu olabilmesi ve tartışmaya konu olabilmesi gibi bir durum ortaya çıkabilecektir. Bu nedenle, burada net bir şekilde, Sayın Ankara Büyükşehir Belediye Başkanımızın da ifade ettiği gibi, bu fıkraya istinaden “Büyükşehirlerde sadece büyükşehir belediyeleri veya işletme izni verdiği gerçek ve tüzel kişiler tarafından park ücreti alınabilir.” cümlesinin mevcut fıkraya eklenmesinin uygun olacağını arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi sayın milletvekilleri, bu 2'nci maddeyle ilgili ayrıca yapmak istediğiniz bir katkı var mı, yoksa 2'nci maddenin tartışmasını kapatalım, sonra baştan yukarı şey yapalım?

Burada, belediye temsilcisi arkadaşlarımız da buradayken öneri olarak şunu şey yapıyorum: “Yetkili idarece” kavramı kullanılıyor ya orada, böyle yeni bir uzun cümle yazmak yerine, “büyükşehirlerde yetkili idare büyükşehir belediyeleridir.”

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 1. HUKUK MÜŞAVİRİ ALİ KARAASLAN - Orada sadece “büyükşehir belediyesi” ibaresi olursa daha iyi olur.

BAŞKAN – Zaten yetkili idare il belediyelerinde il belediyesi, ilçelerde, normal ilçelerde ilçe belediyesi.

Büyükşehiri kastetmiyoruz, büyükşehirin dışındaki. Yani Polatlı ilçesinde de...

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) - Polatlı kime bağlı?

BAŞKAN – Polatlı Belediyesi şu an için. Polatlı şuanda Polatlı’ya bağlı, sınırları içinde değil. Polatlı’da ilçe trafik komisyonu var.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Başkanım, yeni düzenlemede bütün şehir belediyesi...

BAŞKAN – Daha o kanun çıkmadığına göre.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) - Gelirse...

BAŞKAN – O zaman il sınırları içinde büyükşehir belediyesi yetkili olacak şayet Medisimiz o kanunu kabul ederse. O zaman da büyükşehirin yetki alanı zaten il sınırı olduğu için yetkili otorite büyükşehir olacak. “Yetkili idare büyükşehirlerde büyükşehir belediyesidir.” ibaresi sonucu karşılar diye düşünüyorum.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI İLLER İDARESİ TEMSİLCİSİ Şimdi aslında kanunlarımız son derece açık. Hem Belediye Kanunu’nun 15/P hem de az önce Sayın Başkanın okuduğu Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 7/F maddeleri son derece açık bir şekilde büyükşehir belediyesini bu konuda yetkili kılmış durumda. Karayolları Trafik Kanunu’nda bu şekliyle bir düzenleme yaptığımızda Karayolları Trafik Kanunu’nun belediyeye verdiği, büyükşehir belediyesine verdiği diğer yetkilerle ilgili olarak da kanun sistematigi içerisinde, her bir yere yeniden “büyükşehir belediyesi” ilave etmek zorunda kalırız.

Son bir şey efendim, ayrıca, Büyükşehir Belediyesi Kanunu zaten bu Kanun’un, Karayolları Trafik Kanunu’nun büyükşehir belediyesine aykırı olacak hükümlerinin Büyükşehir Belediyesi Kanunu karşısında geçerli olmayacağını ayrıca ifade etmiş, yeni bir takviye de var. Dolayısıyla yapacağımız bu düzenlemeyle biz genel kanun sistematigini bozmanın dışında hiçbir şey elde edemeyiz. Yani bu yapılan düzenlemeyle çok çok açık bir şekilde hiçbir yargı merciinde farklı bir şey iddia edilemez, büyükşehir belediyesi sınırları içinde büyükşehir belediyesi yetkilidir, bunu ayrıca ifade edersek her bir maddede ayrıca ifade etmek zorunda kalırız ve sıkıntı olur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Mustafa Bey, İçişleri Bakanlığında İller İdaresi Temsilcisi arkadaşımız.

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ TEMSİLCİSİ – Başkanım bir ilave yapabilir miyim, çok kısa.

BAŞKAN – Bu konuyla ilgili yaparsanız, gerek yok.

Buyurun Sayın Genel Sekreter, bitirelim.

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ TEMSİLCİSİ – Şimdi bu tartışmalar hakikaten doğru, ben Mustafa Bey’in dediğine katılıyorum ama somut örnekten hareket ederek bir-iki kelime ilave etmek istiyorum.

Büyükşehir Belediye Kanunu’nda ilçelerin temizlikle ilgili görevi var, büyükşehir belediyesinin temizlikle ilgili bir görevi yok. Yalnız Adana ya da Antep, tam hatırlamıyorum,

mahkeme kararı var, bu ifadeden hareketle ana arterlerin bakım ve onarımını büyükşehirde vermesinden dolayı o alanlardaki temizlik hizmetini de büyükşehirde verdi.

BAŞKAN – Bakıma sokar.

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ TEMSİLCİSİ – Evet, çok yanlış olarak. Aslında gerek yok ama maalesef böyle bir şey var, hatta şu son bir ifade koymuştuk: “Bunun dışındakiler yapamaz.” ifadesinin daha önemli olduğunu düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi...

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – “Büyükşehiri” koysak ne mahsuru var?

BAŞKAN – Tamam onu şey yaptık.

Efendim, herkes katkısını sunacak tabii, burası alt komisyon, doğruyu bulmaya çalışacağız tabii.

Efendim, buyurun.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEMSİLCİSİ SELAMETTİN ÇEBİTÜRK – Efendim, madde bu hâliyle geçerli olursa bu durumda Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde Büyükşehir Belediyesi ve diğer kısımlarda da diğer belediyeler yetkili olacak ki Karayolları Genel Müdürlüğünün yapım ve bakımından sorumlu olduğu belediye sınırları içinden geçen tüm yolları da kapsam içine almaktadır ve bu nedenle madde bu şekilde eğer geçerli olursa sakıncalı görüyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

TÜRKİYE VE ESNAF VE SANATKÂRLARI KONFEDERASYON GENEL SEKRETERİ – Sayın Başkan, değerli üyeler; Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu Genel Sekreteriyim. 79’uncu maddenin birinci fıkrasına “ticari araçlar hariç” ibaresinin eklenmesini biz teklif ediyoruz çünkü onlar geçimlerini bu alanda sağlıyorlar, ekmeleklerini buradan çıkarıyorlar. Ayrıca bir park ücreti ödemelerinin doğru olmadığını düşünüyoruz. Bir de maliye hukuku açısından “almaz” fiilinin yerine “tahsil edemez, tahsil edebilir” gibi bir ifade koyarsak maliye hukuku açısından doğru sözcüğü seçmiş oluruz diye düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Başkanım.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – Başkanım, bir şey söyleyebilir miyim Beyefendi’nin söylediğine karşılık. Ticaret yapanlar, para kazananlar. Esas para kazanan bunu verecek. Tam tersine biz vatandaştan, memurdan alacağız, şeyden almayacağız, o zaman mantıklı olmaz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Başkanım, sağ olun.

TÜRKİYE VE ESNAF VE SANATKÂRLARI KONFEDERASYON GENEL SEKRETERİ
– Sayın Başkanım, bunun dünya örnekleri var, Belçika’da böyle mesela yani ekmeğini bu alandan çıkarıyor yani taksi sahibi, minibüs sahibi, servis aracı sahibi, park yeri ücreti ödememeli.

BAŞKAN – Şimdi, bunu şöyle görüyorum ben: Bugün belediyelerimizin otopark şirketleri bir geçiş dönemini yaşıyorlar. Bu alanda düzenlemeler daha sağlıklı oturdukça jeton sistemine geçeceğiz yarın. Jeton sisteminin olduğu yerde ticari araçlar ayrı bir jeton, normal vatandaşın araçları, eğer orası park yeri olarak, vatandaşın park yeri olarak kullanacağı bir alan olarak tahsis edilmişse ayrı mı kullanacak? Ha normal nedir? Ticari araçların bu otopark alanı olarak tespit edilmiş alanları kullanmamalarıdır. Kullanacaklarsa, kullanmak zorunda hissediyorlarsa normal vatandaş nasıl ihtiyacını gideriyorsa, efendim, sonuç itibarıyla bu iş için bir otorite lazım bize. Bu otoritenin belediyeler olması en doğru adrestir. Belediyeler de kendi yetkili kurullarında, sizlerin seçtiği temsilcilerin hâkim olduğu kurullarında nereleri otopark yeri olarak düzenleyeceklerini, nereleri düzenlemeyeceklerini belirleyeceklerdir. Bunun başka kanunda istisnai ayrıntılarını düzenlememiz mümkün değildir.

Peki, 2’nci maddeyle ilgili katkılar için çok teşekkür ediyorum.

Hükûmet temsilcimizden yine kendi konularıyla ilgili olarak 3’üncü maddeyle ilgili çalışmasını da dinleyelim. Ondan sonra kanunu baştan sona şey yaparız.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI İ. MELİH GÖKÇEK – Sayın Başkanım, biz müsaade alabilir miyiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Başkanım, sağ olun.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Kıymetli Başkanım, biraz önceki tartışılan konu, madde 79’daki değişiklikle ilgili o geçti, şimdi diğer 3’üncü madde var. 3’üncü maddedeki değişikliğimiz efendim, müeyyideler, yaptırımlarla ilgili madde. Bu madde, korsan taksicilikle ilgili müstakil bir madde efendim. Şimdi biz önerilen maddeyi değiştirdik, yeni bir metinle komisyonumuza geldik. Buradaki açıklamalar, izin verirsiniz efendim şöyle: Daha önce sunulan metinde “araçlarını motorlu araç tescil ve trafik belgesinde gösterilen maksadın dışında kullananlar ile sürülmesine izin veren araç sahipleri” diyor idi. Biz bunu “ilgili belediyeden izin veya ruhsat almaksızın belediye sınırları dâhilinde ticari amaçla yolcu taşıyan kişiye” cümlesinde üç değişik önemli konu var. Birinci konu şu efendim: Bir başka yasamız var, beldelerden, köylerden, köyler arasındaki taşımacılığı düzenleyen bir başka yasamız var. Bu yasa da gösterilen müeyyideler var yani araç trafik belgesinde gösterilen amacın dışında yolcu taşıdığı zaman yapılacak müeyyideler var. O yasanın ismi “Karayolu Taşıma Yasası.” Biz o Yasa’dan mevcut yasayı 2918’in bu hükmünü

ayırabilmek için “belediyeden izin veya ruhsat almaksızın belediye sınırları dâhilinde ticari amaçla yolcu taşıyan” dedik efendim. “Ticariyi” de bilerek ve isteyerek seçtik orada. Birinci fıkra bu. İkincisi fıkrası zaten, birinci fıkra şu an meri, yürürlükte. O fıkrada gösterilen bir müeyyide var, belediye hudutları dışında bu suçlar işlendiği takdirde gösterilen müeyyide var. O müeyyideyle bir paralellik kurarak o müeyyidenin katı şeklinde tahsil etmenin kanun yapma tekniğine daha uygun olacağı kanaatine vardık ve böylelikle teklifimizi “birinci fıkrada gösterilen idari para cezalarının 3 katı olarak, fiilin işlendiği tarihten itibaren geriye doğru bir yıl içinde tekerrürü halinde ise 5 katı olarak uygulanır” dedik. “Fiilin işlendiği tarihten itibaren geriye dönük bir yıl içinde” kanunlarımızda zaten geçen bir tabirdir, şu murat edilmektedir: “Yılı içerisinde” demiş olsaydık kasım ayında bu suçu işleyen aralıkta bir daha işlediği zaman yani bir ay sonra işlediği zaman da aynı cezayı ödeyecekti, yüksek bir ceza ödeyecekti veya bunu engellemek için bir yıl içinde işleme esasına ulaşabilmek için zaten kanunlarımızda diğer maddelerde geçen “fiilin işlendiği tarihten itibaren geriye doğru bir yıl içinde tekerrürü halinde” cümlesini koyduk. Biraz anlaşılmaz gibi duruyor ama şu demek: Bir yıl arayla işlendiği takdirde anlamına geliyor. Öyle değil mi arkadaşlar, bir yıl arayla işlendiği takdirde, bir yıl içinde tekrar edilirse anlamına geliyor.

BAŞKAN – “Geriye doğru” ya ihtiyaç var mıydı burada yani “bir yıl içinde tekerrürü hâlinde” demekle “geriye doğru bir yıl içinde tekerrürü hâlinde” anlam şeyini...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Şimdi, bir yıl içinde olduğunda, biraz önce arz etmeye uğraştığımız gibi efendim yani şöyle düşünelim, 2012 yılını düşünelim, eylülde bu suç işlendi, aralıkta bir daha işlendi, dolayısıyla arada...

BAŞKAN – Takvim yılıyla bir yıllık zaman dilimini ayırmak için vurgu yapmaya çalıştınız, tamam.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Evet yani takvim yılı çok adil olmayacaktı. Böyle bir çalışmada bulundu arkadaşlarımız, bizim de katıldığımız bir çalışmada.

Ayrıca “araç her defasında kırk beş gün süreyle trafikten men edilir” dedik. Teklifte, ikinci seferde daha uzun süre trafikten men edilmesi var idi. Bu şu yönden pek uygun değil: Yani bir altyapı kuramayacaktık bununla alakalı olarak ve bir de süresiz men de çok uygun değil, kırk beş gün kafi bir süre diye düşünüyoruz. Tabii nihai takdir komisyonumuzdadır. Diğer fıkrada, “ayırıcı işareti bulunmayan üçüncü fıkra kapsamındaki araçlardan taşımacılık hizmeti alanlara da birinci fıkrada gösterilen idari para cezası uygulanır” dedik. Bu hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişilerle alakalı bir hüküm. Malumlarınız, teklifte bu daha ağır bir madde olarak gelmişti. 600 ve 900, biz burada “ayırıcı işareti bulunmayan” ibaresini koyduk. “Ayırıcı işareti bulunma” ibaresi, Karayolları Trafik Yönetmeliği’nde olan ve taksileri açıkça tanımlayan, minibüsleri açıkça tanımlayan bir ibare. Yani

burada biz iyi niyetli üçüncü kişileri korumaya çalıştık, yani eğer taksi logosu varsa, taksi rengi varsa ama bu sahte taksitse bunu üçüncü kişi bilemez. Dolayısıyla bir haksız müeyyideye konu olmasın diye “ayırıcı işareti bulunmayan” diyerek yani bilerek ve isteyerek bu hizmeti satın alan kişilerin bir müeyyideye konu olmasını düşündük.

Komisyonumuzun takdirlerine arz ediyoruz, sorular varsa cevaplandırırız efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Müsteşarım.

Şimdi, buradan anladığım kadarıyla gelen teklife göre bir kere birinci düzenlemeyi “maksadı dışında kullanılan araçlar” ibaresini çok geniş gördüğünüz için bizim de esas amacımız korsan taksiciliği önlemeye yönelik bir düzenleme olduğu için “tesciline aykırı olarak yolcu taşımacılığı yapan araçlar” diye spesifikize ettik, doğru bir şey bana göre de yapılan çalışma. Birinci katkınızı böyle yaptınız.

İkincisi de, cezaları mevcut kanunumuzda var olan, belirlenmiş cezaların katları şeklinde düzenleyerek belli bir sistematiğe bağlamaya çalıştınız. Şimdi, peki, elimizdeki teklifle karşılaştırmak adına soruyorum: Mevcut kanunumuzun birinci fıkrasında katını esas aldığımız cezanın bugünkü rayici nedir?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – 650 lira.

BAŞKAN – Yani, şimdi siz diyorsunuz ki 650 liranın 3 katını alacağız korsan bir taksiyi bir kez yakaladığımızda, ikinci kez yakaladığımızda bu 650 liranın 5 katını alacağız.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Yani teklife yakın bir rakam Sayın Başkanım. 3-5 bin demişlerdi.

BAŞKAN – Ha, 3 bin liraydı, o da teklife yakın bir rakam oluyor, böylece katkıda bulunacak arkadaşlarımıza, sayın milletvekillerimize de açıklamış oluyoruz.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Bir defa yakalandığında bu araç...

BAŞKAN – Birinci defa yakalandığında 3 katı...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) 650'nin 3 katı...

BAŞKAN – 650'nin 3 katı, ikinci kez yakalandığında korsan taksi 5 katı, bir yıl içinde yakalandığı takdirde 5 katı olarak uygulanacak, yine araç her defasında kırk beş gün trafikten men edilmiş olacak. Binen şahıslar da ayırıcı hiçbir işareti, taksi işareti olmayan, korsan taksi olarak tanımladığımız taksilere binen vatandaşlarımıza da yine 650 lira ceza uygulanacak.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Birinci fıkrada gösterilen...

BAŞKAN – Ceza dediği o, 650 lira ceza...

Buyurun Sayın Milletvekili.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Şimdi, “fiilin işlendiği tarihten itibaren geriye doğru bir yıl içerisinde tekerrürü hâlinde ifadesi” geçiyor da, sizin de dediğiniz gibi burada gerçekten ciddi anlamda

da yanlış anlaşabilecek bir kavram olduğunu düşünüyorum. Şimdi bana hukukçu olarak sorsalar, bir yıl dendiği zaman da mayıs ayı içerisinde mesela suç işlenmiş olsa Mayıs 2012 bir yıl geriye doğru döndüğümüzde Mayıs 2011'e gitmemiz gerekiyor bizim. O yüzden, ben, "geriye doğru" ifadesinin kaldırılarak "fiilin işlendiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde tekerrür edilmiş olması" ifadesinin kullanılmasını istiyorum. Bir de bir yıl içerisinde tekerrür etmiş fakat ikinci yıl, üçüncü yıl içerisinde de tekerrür hâli olursa bu defa müeyyidemiz nasıl olacak?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Efendim, şeye katılıyoruz...

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Her bir yıl için aynı müeyyideler tekrar mı uygulanacak, yani 3 kat tekrar bir yıl içerisinde, ama o zaman da karışık olmayacak mı?

BAŞKAN – Şimdi şöyle Sayın Milletvekilim: Bir yıl içinde tekerrür ederse 5 kat ama – tekliften anladığım- on beş ay sonra tekerrür ederse yine birinci yakalama muamelesi yapılacak ve on sekizinci ayda yakalanırsa birinci defa yakalanmış muamelesi yapılacak ki doğru bir şey.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Her yıl kendi içerisinde değerlendirilecek öyle mi?

BAŞKAN – Çünkü yani bunun çetelesini böyle tutarak, insanları da bu kadar uygulanamaz cezalar altında da ezmenin bir gereği de yok.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – "Geriye doğru" ifadesinin bence kaldırılması gerekiyor orada ya.

BAŞKAN – Bence de, tamam.

Sayın milletvekillerim, sizlerden...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Bu düzenleme doğru ama ikinci fıkrada ayırıcı işareti bulunmayan üçüncü fıkra kapsamındaki araçlardan hizmet alanlara da aynı cezanın verilmesini son derece yanlış buluyorum.

BAŞKAN – Affedersiniz neyi yanlış buluyorsunuz Sayın Vekilim?

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Yani, günümüzde fuhuş yapan insanlar bile yakalandığında, fuhuşta bulunan insana bile bugün ceza verilmiyor. Şimdi, kalkıp da korsan taksiler, bir şekilde bilerek ya da bilmeyerek havaalanında inmiş gelmiş, taksiye binmiş, bir şekilde bundan yararlanan öğrenci olabilir, şu olabilir, bu olabilir. Şimdi, bu yurttaşımızı böyle ağır cezayla karşı karşıya getirmek dünyanın hiçbir hukuk sisteminde kabul edilen bir durum değildir. Yani siz korsan taksiyle mücadele ederken vatandaşlarımız öyle ya da böyle bir şekilde bunları kullanmış durumdaki olan insanı böyle potansiyel bir şey olarak görmek günümüzdeki anlayışla bağdaşan bir anlayış değil, hukuk anlayışıyla bağdaşan bir anlayış değil. Bu üçüncü fıkranın tamamen kaldırılmasını ben teklif ediyorum. Çünkü evet siz devlet olarak görevinizi yapmıyorsunuz, mekanizmalarınız çalışmıyor ama vatandaşa ceza yazıyorsunuz, bu, doğru bir yaklaşım değil. Yani siz bir şekilde denetleyin, vatandaş

orada bir şekilde kullandıysa da bu öğrencimiz ya da vatandaşımız, yani onu cezayla karşı karşıya bırakmak hakkaniyete uygun değil. Yani bizim... Şimdi, İstanbul’da 5 bine yakın öğrenci var. Korsan taksileri kim kullanıyor? Şimdi, baba evladını üniversitede okutuyor. Çocuklar bir şekilde Yedi Tepe Üniversitesinden ya da Avcılar Kampüsünden Taksim’e geliyorlar. 5 kişi arkadaşlar arasında para toplayıp geliyorlar. Neden tercih ediliyor bu taksiler? Yoksulluktan tercih ediliyor, öğrencinin cebinde para yok ki. Yedi Tepe Üniversitesinde Kâmil Koç yazıhanesine gidecek çocuğun zaten memleketine gidecek kadar para var cebinde. Tabii ki, gayet tabii ki uygun olan şekilde bunu tercih ediyor çocuk. Yani korsan taksi, taksici esnafı arkadaşlarımızın biz korsan taksileri engelleyelim derken başka tedbirleri de düşünmek lazım. Sadece vatandaşa ceza yazarak bu işin içinden çıkamayız. Yani öğrencilerimiz yoksul, para yok, ne yapsın çocuklar? Yani normal taksiye bindiğinde oraya 50 lira veriyor, öbür türlü bindiğinde ikişer lira veriyor çocuklar ceplerinden, öyle bir durum var. Yani bunu önlemenin yolu vatandaşa ceza yazmak değil bence.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Devletin belli denetim yetkisi vardır... Ama vatandaşların da devletin o yükümlülüklerini yerine getirmesine fırsat verip artı... Devletin yükümlülerinden bahsediyoruz, yerine getirmek zorunda. Vatandaşların da o yükümlülüklerine mutlaka uymak zorunda yükümlülükleri vardır, fakat maalesef olmayabiliyor çünkü sosyolojik bir tabanımız vardır ve dünyanın her tarafında da bu bu şekildedir yani kurallar bazen çığnenebiliyor. Ben Avusturya’da teknik geziye gitmiştim büyükşehirde belediye meclis üyesi iken, inanın o kadar şaşırtan bir durumla karşılaştım ki tramvaya binerken mesela bizde mutlaka bilet o anda atılır, kullanılır değil mi? Bunu yapmadan tramvaylara binemeyiz veya işte farklı otobüslerde de aynı şekilde. Mesela biz gittiğimizde, orada bir baktık hiç kimse bilet kullanmıyor ve sorduk niye kullanmıyorlar diye, şöyle bir yöntem geliştirmişler orada: Mesela o an için belki kontrol mekanizması yapılmamış ama orada devlet ve vatandaşın arasındaki güven ilişkisine dikkat çekmek istiyorum burada. Arada bir kontroller yapılmıyormuş, arada bir yapılan kontrollerde eğer yanında bilet bulundurmuyorsa inanın o kadar ağır bir cezaya çarptırılıyormuş ki yani kırk katı bir de kamu görevleri de verilmiyormuş bu insanlara. Bu konunun da özellikle altını çizmek istiyorum yani vermek istediğim mesajın. Yani vatandaşlarımız da bu konuda hassas olması gerekiyor aslında.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Milletvekilim bu biraz şeye benziyor tabii hepimiz hassas olacağız da işte fişsiz alışveriş yapma pazarlığı yapmaya benziyor. Nasıl KDV ödememek için pazarlık yapana “Kardeşim sen de biraz elini altına koy, bu işi çalıştırmamız lazım...” Taksilerin bugün geldiği modern teknolojiyi de iyi kullanarak geldikleri noktada hem bu taksileri kullananlara hem de bu taksilerden faydalananlara caydırıcı olması bakımından onlardan çok daha az da olsa, rakamı yüksek görebilirsiniz, 650 lira değil de 500 lira olsun, 300 lira olsun diyebilirsiniz ama bilinçli bir şekilde ve düzenli olarak bunları kullanan insanlara da bir müeyyidenin uygulanmasında, cezai bir müeyyidenin

olmasında fayda var diye düşünüyorum ben de. Yoksa aksi takdirde işte anlaşmanın olduğu yerde siz suçluyu tespit edemiyorsunuz maalesef.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Cezanın amacı da o zaten.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Şimdi tabii burada benim kafama takılan bir şey var, geçen toplantıda 17 bin sanıyorum taksici var, 40 bin veya 50 bin de korsan var diye söylendi. Şimdi, madem piyasada bir arz talep dengesinde bu kadar büyük bir farklılık varsa niçin bu Federasyondaki arkadaşlarımız bu taksilerini efendim 40-50 bine çıkarmıyorlar da 17 binde donduruyorlar? Mesela, ben bir işletmeci olarak, bir iş adamı olarak soruyorum. Benim böyle bir işim olsa evvela bunu düşünürüm ben şahsen yani niçin bu şeyde tutuyorlar? Acaba bunun arkasında başka bir rant var da bunu dar bir şeyde tutup... O zaman kendiliğinden ister istemez böyle bir şey ortaya çıkmış olacak. Eğer böyle bir şey varsa bunun çözümüne bakmak lazım. 50 bin tane taksi olduğu söyleniyor, tamam burada duyuyoruz, niçin efendim 40 bine çıkmıyor bu taksiler 17 binde kalıyor?

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Eğer milletvekillerimizin başka bir katkısı olmayacaksa Federasyon temsilcisi arkadaşlarımızı dinleyelim hem teklifle ilgili hem sorulan sorularla ilgili.

Buyurun.

TÜRKİYE ESNAF VE SANATKÂRLAR KONFEDERASYONU GENEL BAŞKAN VEKİLİ FAİK YILMAZ – Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu Genel Başkan Vekiliyim, aynı zamanda İstanbul Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği Başkanlığını da yürütmekteyim.

Değerli milletvekilim, saygıdeğer Komisyon üyeleri, Sayın Başkanım; geçen seferki toplantıda da arz etmiştim, minibüslerimizde İstanbul'da öğrencilerimiz indirimli tarifieden yararlanabiliyorlar ancak korsanda söyledikleriniz gibi, baktığınız zaman, bunlar korsan taksilerimizin tarifeleri efendim, tarifeler yapıyorlar, evlere dağıtıyorlar. Bunlar normal taksicilerimizin taşıdığı ücretin çok altında. Yani vatandaşlarımız bunu bilerek, bilinçli bir şekilde biniyorlar, bunların üzerlerinde hep tarifeler var, nereden nereye gidiyorsa bunların hepsi var. Bu bakımdan binen vatandaşlarımız bunu bilerek kullanıyorlar. Onda şeyimiz yok.

Ayrıca taksinin çoğalması için büyükşehir belediyemizin teklifi olması lazım, bizim yetkimiz yok. O bakımdan eğer İstanbul'da yeni bir taksi sayısı planlaması yapılacaksa, plaka dağıtılacaksa bunun yetkisi büyükşehir belediyesinde, bizim yetkimizde değil.

Arz ederim.

BAŞKAN – Peki, teklifle ilgili Hükûmet Temsilcimizin düzenlediği teklifle ilgili bir öneriniz var mı?

TÜRKİYE ESNAF VE SANATKÂRLAR KONFEDERASYONU GENEL BAŞKAN VEKİLİ FAİK YILMAZ – Aynen katılıyorum, çünkü caydırıcı olması lazım efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

TÜRKİYE ESNAF VE SANATKÂRLAR KONFEDERASYONU GENEL BAŞKAN VEKİLİ FAİK YILMAZ – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cem Bey, buyurun.

TÜRKİYE ŞOFÖRLER VE OTOMOBİLCİLER FEDERASYONU BAŞKAN VEKİLİ CEM SERT – Şoförler Federasyonu Başkan Vekiliyim, aynı zamanda İstanbul Şoförler Esnaf Odası Başkanım.

Sayın Başkan, saygıdeğer üyelerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu teklifi değiştirme konusunda “ilgili belediyenin izin veya ruhsat almaksızın” kelimesini koyması aslında bu yapılacak olan kanunun bana göre etkinliğini azaltıyor. Zaten ilgili belediyelerin ruhsatını veren bir araçlara veya taşımacılık yapan bir sektöre zaten ceza söz konusu değil Sayın Başkanım. Bununla ilgili “ilgili belediyenin izin veya ruhsat almaksızın” kelimesinin çıkartılıp “korsan taşımacılıkla ilgili yapılan araçlara” diye konduğu zaman caydırıcılığı daha etkili olacağı düşüncesi içerisindeyim.

BAŞKAN – “Korsan”ın tabii hukuki bir tanımı olmadığı için, arkadaşlarımız “izinsiz taşımacılık” yapan demek istiyorlar.

TÜRKİYE ŞOFÖRLER VE OTOMOBİLCİLER FEDERASYONU BAŞKAN VEKİLİ CEM SERT – “İzinsiz” dendiği zaman daha doğru olacağını düşünüyorum.

Sayın Vekilimizin söylemiş olduğu bu işe teşvik eden kişilere para cezasının yapılmaması da onun teşviki... Burada İstanbul’da arz ve talepten kaynaklanan bir sebepten dolayı korsan taşımacılık söz konusu oluyor. Bunlar kayıt dışı olduğu için bizim esnafımız günlük kazanıp günlük yiyen bir kesim olduğundan dolayı, vergisini veren, KDV’sini ödeyen bir kesim olduğundan dolayı ücrette tabii ki bir farklılık söz konusu ama zaten İstanbul da metropol şehir olması sebebiyle raylı sistem, toplu taşımacılık bayağı geliyor. Mevcut olan taksilerin iş potansiyeli de azalmış şekilde, hiç kimse zaten taksiyi kolay kolay kullanmıyor ancak bu hatlarda ara ulaşımınla ilgili yerlerde taksiler kullanılıyor. Onun için bunun muhakkak bu şeye teşvik eden vatandaşın da cezalandırılması gerektiğini söylüyorum.

Sayın Vekilimiz 50 bin tane korsan var deniyor. Bu 50 bir rakamı çok yüksek, abartılmış bir rakam. Zaten bugün mevcudiyette kaç tane korsanın olduğunun bir tespiti söz konusu değil ama...

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Buradaki konuşmalardan ben söyledim.

BAŞKAN – Bir arkadaşımız burada 40 bin civarında bir rakam telaffuz etti.

TÜRKİYE ŞOFÖRLER VE OTOMOBİLCİLER FEDERASYONU BAŞKAN VEKİLİ CEM SERT – Telaffuz ediyor ama o rakam bilinçli ve tespitli bir rakam değil, afaki bir rakam. Zaten bugün İstanbul’da bir yıl içerisinde korsan taşımacılıkla ilgili 10 bin civarında eski kanuna göre

uygulama ve ceza verilmiş, işlem yapılmış bir rakam var ama bunun 2 katını düşünseniz belki 20 bin olur ama 50 bine ulaşması mümkün değil. Bu ilk Sayın Vekilimizin Meclise sunduğu şekle tekrar döndürülmesinin daha uygun olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

İSTANBUL TAKSİCİLER ESNAF ODASI BAŞKANI YAHYA UĞUR – Sayın Başkanım, kıymetli Komisyon üyelerimiz; hepinize saygılar sunuyorum.

Sayın Başkanım, dinlerken almış olduğum bazı notlar var, onları kısaca arz etmek istiyorum. “Korsan” adı hani taksiyle beraber anılsa da “korsan” aslında amaç dışı taşımacılıktan dolayı Türkiye'nin ulaşım sorunu. Yani İstanbul'da servislerde de çok fazla sayıda korsan var, minibüslerde de korsanlar var, kamyon ve kamyonetlerde de. Yani aslında Türkiye'de ulaşım sektöründe tüm Türkiye'nin böyle bir sıkıntısı var. Öncelikle bunu arz etmek istedim.

İkincisi, bir de kamuoyunda şöyle bir yanlış algı var: Korsan taksi bizim bindiğimiz, normal izinli, ticari taksilere benzeyen sarı renkli falan taksi gibi kesinlikle değil. Bunlar özel araç sahipleri, yani özel arabalarıyla taksi taşımacılığı yapan kimseler. Dolayısıyla, şimdi geçen televizyonda da izlerken şunu söylüyorlardı: “Biz nereden anlayacağız?” Şimdi, bu, vatandaşımızın gerçekten bu konuda çok bilinçsiz olduğunu gösteriyor. Ayrıca, korsan taksiler kesinlikle ucuz değil ve “ekmek parası” falan gibi büyümlü kelimelerin arkasına sığınarak aslında kolay para peşindeler. Bunları özellikle arz etmek istiyorum. Sadece İstanbul'da 2011 senesinde 17.052 tane araca korsan taşımacılıktan işlem yapıldı.

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Ayırıcı işareti olan taksi renginde korsan var mı?

İSTANBUL TAKSİCİLER ESNAF ODASI BAŞKANI YAHYA UĞUR – Onları biz meslek içerisinde ikiz plaka diye adlandırıyoruz, onların da sayıları belki iki yüze yakın ama onlarda cezai müeyyide var, yani bunu yapan kişi yakalandığında, ki şu andaki teknolojiyle çok daha rahat tespit edilebiliyor benzinciden ve köprü girişlerinden alınan fişler dolayısıyla, onlara hapis cezası da olduğu için ona çok fazla tevessül edilmiyor. Ama belki “Bu cezalar ağırlaştırılmış mı?” diye tabii saygıdeğer vekillerimiz söyledi. Öyle bir boyuta ulaşmış ki şu anda bu canavarı belki yirmi sene öncesinde vatandaşa ceza verilmeden de bitirilebilirdi ama gerçekten şu andaki boyutlarıyla bu talebi de bir şekilde mutlaka bitirmek lazım. Talebi de engellersek ancak bu sorunun üstesinden gelinebilir. Kaldı ki, İstanbul'da Büyükşehir Belediyesinin takip merkezi ve tüm Türkiye'deki belediyelerin yapacağı birtakım çalışmalar var. Bundan sonra hem taksilerin kontrolü kalite ve güven açısından daha farklı bir boyuta taşınacak hem de bu sefer onlar denetim dışında kalacak. O yüzden de, yani güvenlik anlamında da korsan taksilere böyle caydırıcı cezaların getirilmesi bizim için çok önemli.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

ALİ TURAN (Sivas) – Bu konuda bir öneriniz var mı, neler olabilir?

BAŞKAN – Teklife katılıyorlar.

İSTANBUL TAKSİCİLER ESNAF ODASI BAŞKANI YAHYA UĞUR – Aynı şekilde, yani şu anda burada bahsedilen cezalar caydırıcı gibi gözüküyor.

ALİ TURAN (Sivas) – Bizim açımızdan madde uygundur.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Yalnız, orada şöyle bir madde var -Başkanım, söz aldım ama özür dilerim- tamamen öldürüyorsunuz, tamamen men ediyorsunuz 2'nci, 3'üncü sefer yakalandığı zaman, orada bir madde var yanılmıyorsa...

BAŞKAN – Yok, değiştirdik onu, kırk beş gün. Her durumda kırk beş gün.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Kırk beş gün değil mi? Dün Anayasa Mahkemesi ehliyeti bozdu çünkü öbür boyu men edemezsin diye.

BAŞKAN – Yok, kırk beş gün, yeni öneride kırk beş gün.

Şimdi, bu korsan taşımacılıkla ilgili, üzerinde tartıştığımız metinde cezalar ve yapılan teklifler dışında bir teklifiniz yok. Peki, sizlere teşekkür ediyoruz o zaman arkadaşlar.

ALİ TURAN (Sivas) – Başkanım, geçen bir arkadaşımız -zannediyorum Beyefendi'ydi- önerileri sıralarken burada minibüsçülerin ve taksicilerin duraklarının sıkıntısından bahsetmişti. Zannediyorum, "Kadıköy yakasında, Anadolu yakasında minibüslerden ayda 600 lira para alınıyor." demişti.

BAŞKAN – Pendik'le ilgili söylendiği herhâlde.

ALİ TURAN (Sivas) – İSPARK tarafından.

TÜRKİYE ESNAF VE SANATKÂRLAR KONFEDERASYONU BAŞKAN VEKİLİ FAİK YILMAZ – Perşembe günü çözdük Sayın Vekilim.

ALİ TURAN (Sivas) – Yani o gün burada söylediniz. Şimdi, şöyle bir durum var: Dolmuş yapan taksiler var yani 8 kişilik...

TÜRKİYE ESNAF VE SANATKÂRLAR KONFEDERASYONU BAŞKAN VEKİLİ FAİK YILMAZ – 7.

ALİ TURAN (Sivas) – 7 kişilik, 8 kişilik dolmuş yapan taksiler var. 7 kişilikler var, diğer minibüsler var. Şimdi, bunlar İstanbul'da duraklarda mutlaka para ödüyorlar. Siz geçen söylediniz, ben buradan size ona cevap vermedim ama bunun cevabını vermek zorundayız. O 7 kişilik dolmuşlarda her dolmuş günde 20 lira para ödüyor ama kime ödediği belli değil. 600'ün üzerinde dolmuş var. 600 üzerindeki dolmuş her gün 20 lira parayı ödüyor, ayda 600 lirayı ödüyor; nereye gittiği belli değil, onu kimse gündeme getirmiyor. Ama burada İSPARK'ın onlara tertemiz duraklarını

-çok affedersiniz- lavabolarını, her şeyini, çay ocağını temin ediyor; diyor ki: “Efendim, İSPARK böyle bir parayı alamaz.” Ama orada mafyanın, değnekçinin her ay o dolmuşlardan... Ben biliyorum, dolmuş işi yapan herkes günde 20 lirayı ödüyor. Bir tanesi bana geldi: “Sayın Vekilim, benim ekmeğimle oynanıyor.” “Niye ekmeğinle oynanıyor?” “Bizi buradan kaldırıyorlar. Kâhyayım ben burada, kaldırıyorlar.” Bir tane de oradan dolmuşçu aradım. “Burada kâhya parası günde kaç para veriyorsun?” dedim, “20 lira veriyorum.” dedi. “Ya 600 tane dolmuşun parası günde 20 lira sana gelirse senin ekmeğinle nasıl oynanır? Sen bugüne kadar ne yaptın?” dedim...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Ağa adamlar.

ALİ TURAN (Sivas) – Ağa hem de. Sonra itiraf etti, dedi ki: “Sayın Vekilim, benim elime geçen 4-5 bin lira, geri kalan nereye gidiyor ben de bilmiyorum.” Yani bunu da bilmenizi isterim. Burada gelip sıkıntıları söylüyorsunuz, “İSPARK bizden böyle para alıyor.” diyorsunuz ama İSPARK’ın dışındaki değnekçilerin aldığı parayı hiç kimse gündeme getirmiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

TÜRKİYE ŞOFÖRLER VE OTOMOBİLCİLER FEDERASYONU BAŞKAN VEKİLİ
CEM SERT – Bir cevap verebilir miyim?

BAŞKAN – Cem Bey, gerek yok bunlara.

TÜRKİYE ŞOFÖRLER VE OTOMOBİLCİLER FEDERASYONU BAŞKAN VEKİLİ
CEM SERT – Yok, hayır, bilgi maksatlı söyledim.

Sayın Vekilim, biz kurum olarak da böyle değnekçilerin bizim esnafımızdan para almasına karşıyız. Bize şikâyet söz konusu olduğu zaman, İstanbul’da bazı duraklarda yapıldığında, bize şikâyet ettiklerinde biz asayişe gerekli müracaatları yaparak o kişilerle gerekli mücadeleyi yapıyoruz. Yani biz “İSPARK’a para verilmesin.” düşüncesinde değiliz de o rakamın biraz daha düşük olması düşüncesini size arz etmek istemişti Başkanım. Herhâlde bir yanlış anlaşılma oldu ama bize kesinlikle esnafın para alınmaması...

ALİ TURAN (Sivas) – Ama kırk yıldır ben İstanbul’dayım, kırk yıldır o insanlar para ödüyorlar, nereye gittiği belli değil.

TÜRKİYE ŞOFÖRLER VE OTOMOBİLCİLER FEDERASYONU BAŞKAN VEKİLİ
CEM SERT – Beşiktaş’ta vapur iskelesinin önünde belki 20 kere asayişle ilgili dilekçemiz oldu, oraya uygulama yapılmıştır. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, isterseniz, biz şimdi sivil toplum kuruluşu temsilcisi arkadaşlarımızın katkılarını aldık, bu aradan onun için başlamıştık. Hem belediyelerimizin hem onların şeyini... Şimdi, arkadaşlarımıza teşekkür edelim, biz 1’inci maddeden başlayıp önümüzdeki teklifle ilgili Komisyonumuzun çalışmasını o şekilde sürdürüelim, tamamlayalım.

Teşekkür ederiz arkadaşlar, sağ olun.

BAŞKAN – Amaç büyük oranda..

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Vatandaşı cezalandırarak taksicileri kurtarma peşindeyiz.

BAŞKAN – 1’inci maddeden başlayalım Sayın Vekilim.

Bildiğiniz gibi, Metin Külünk ve arkadaşlarının verdiği teklif üzerine İçişleri Komisyonumuz çalışmasını yaparken Alt Komisyonumuzu oluşturduk. Bugün de bu Alt Komisyon çalışmasını inşallah... Büyük oranda zaten amaç hasıl oldu, az çok fikir birliği oluştu. Şimdi 1’inci maddeden itibaren başlayarak bütün üyelerin, katkıda bulunmak isteyen üyelerimizin katkılarını alalım. Metin konusunda, bir ortak metin çıkaralım, oylayalım, 2’nci maddeye geçelim.

Buyurun Sayın Erdem.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

1’inci madde ile Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu’nun 29’uncu maddesinde yapılan değişiklik ile havacılık hizmetlerinde grev yasağının ortadan kaldırılması düzenlenmek isteniyor. Tabii, bu düzenlemeye bizler itiraz ediyoruz. 87 sayılı ILO Sözleşmesi, örgütlenme ve sendikalaşma özgürlüğünü düzenliyor. 1993 yılından beri taraf olmuştuz.

Şimdi, ülkemizde, tabii, bu taşeron işçilerinin sendika haklarının, grev haklarının olmadığı, yine, geçenlerde bu toplu iş sözleşmesiyle alakalı yapmış olduğumuz kanuni düzenlemede de gündeme gelmişti. Emniyet Teşkilatı mensupları, Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları, MİT mensupları, emniyet ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde çalışan sivil memurların, yargıda çalışan kamu görevlileri gibi birçok kamu görevlisinin zaten bu haklardan istifade etmediği ve bunların birtakım haklar peşinde koştuğu bir satıhta, bir ortamda, bir ülkede, tabii, daha önce kendilerine bu hakkın verilmiş olduğu bir sektörün çalışanlarından da bu hakkın geri alınmasının çok doğru olmayacağını değerlendiriyoruz. Şimdi, bu verilmiş olan hakkın geriye alınması, demokrasi açısından bir çelişki. İnsan hakları ve hukukun genel prensipleriyle alakalı da uygun olmayacağını düşünüyoruz.

Yine, özellikle partinizin, AK PARTİ’nin sürekli gündeme getirdiği bu “ileri demokrasi” kavramıyla, verilmiş olan hakların geri alınması konusundaki bu yaklaşımın da ben uyumlu olmadığını düşünüyorum.

Yine, ILO Sözleşmesi’nin 11’inci maddesi çalışanlar ve işverenlerin örgütlenme, sendika hakkının serbestçe kullanılmasını sağlamak amacıyla her türlü önlemin taraf ülkeler tarafından alınmasının amir olduğunu da göz önünde bulundurursak, uluslararası anlaşmalara da bunun dışındaki örgütlenme veyahut da bu tür çalışma hayatıyla ilgili hak ve özgürlükler konusunda yapılmış olan bütün sözleşmelere de aykırılık teşkil ettiğini de görüyoruz.

Yine, ücretlilerin, yani bu sektörle alakalı ücretlerin görüşüldüğü bir satıhta yani burada taraf olan insanların elini zayıflatma adına böyle bir ortamda... Geçenlerde de yine milletvekillerimizden birisi söyledi yani bu sektörde Türkiye’nin gelmiş olduğu nokta göz önünde bulundurulduğu zaman,

işte, burada birtakım gecikmelerin, sıkıntıların sektöre zarar verebileceğini. Yani ama ona baktığımız zaman sıkıntı olabilecek her şeyi ortadan kaldırırsak bu ülkenin yönetimi çok kolay olur tabii. Yani özgürlükleri ortadan kaldırırsak, birtakım düzenlemeleri falan veyahut da “Seçimler vesaire de sıkıntı oluşturabiliyor. Bu seçimleri de kaldırırsak Türkiye böyle buradan bu düzenle daha iyi bir noktaya da götürülebilir.” diye de iddia edilebilir.

Yani genel olarak benim söylemek istediğim şeyler tabii bu çerçevede. Bu maddenin, 1’inci maddenin özellikle bizim alanımıza da girmediğini göz önünde bulundurduğumuz zaman yani İçişleri Komisyonu olarak doğrudan doğruya çalışma hayatını ilgilendiren bu konuda bir komisyonun olduğu da bilindiği hâlde, tali komisyon olarak öncelikli olarak bizim gündemimize getirilmiş olmasının da usul olarak, prosedür olarak çok doğru olmayacağını değerlendiriyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Erdem.

Buyurun.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, biz de bu 1’inci maddeyle ilgili düzenlenen ve şu anda önümüze getirilen metni kabul etmemiz, çalışma hayatı ve çalışanların sosyal hakları bakımından kabul etmek mümkün görünmüyor. Özellikle 5/5/1983 tarihli ve 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu’nun 29’uncu maddesinin 4’üncü bendine “Havacılık hizmetleri” eklenerek havacılık sektöründe yasal bir düzenlemeyle grev ve lokavt yapılmasının önüne geçilmek isteniyor. Yasa teklifinin bu maddesi sendika tanımını altüst eden, grev hakkı olmayan bir sendikayla toplu sözleşme yapmanın yolu açılarak işveren âdeta açıkça kullanıyor. Şimdi, kamu emekçilerine toplu sözleşme hakkı verirken grev hakkı vermeyen Hükümetin 12 Eylül’ün darbeci ve yasadışı zihniyetini sürdürmesine yönelik bir adım olarak bunu değerlendiriyoruz.

Demin ifade edildi, getirilmek istenen düzenleme Türkiye’nin kabul ettiği Uluslararası Çalışma Örgütü’nün yani ILO’nun 87 ve 98 sayılı sözleşmeleri başta olmak üzere, Avrupa Sosyal Şartı’na, Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal, Kültürel Haklar Sözleşmesi’ne açık aykırılık gösteriyor, dolayısıyla aynı zamanda da Anayasa’nın 90’ıncı maddesine aykırılık teşkil ediyor. Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı’nın 64’üncü maddesinde, özellikle 6’ncı fıkrasında Bakanlığın taslağında olmayan ancak Bakanlar Kurulunca Meclis gündemine gönderilen tasarıya son anda eklenen düzenlemeyle bir değişiklik yapılmıştı, o şu şekildeydi: “6) Hava ulaşımı alanında faaliyet gösteren iş yerleri veya işletmelerde grev esnasında işverenin faaliyetinin yüzde 40’ını sürdürebilir. Bu durumda çalışacak işçilerin sayısı, niteliği ve çalışma yerleri iş yerinde veya işletmede çalışan işçi sayısına göre işveren tarafından belirlenir. Bu hükmün uygulanmasında listenin tespiti, ilanı, işçi sendikasına tebliği ve listeye itiraz usulü hakkında 65’inci maddenin ikinci fıkrası hükümleri uygulanır.” Şimdi, diğer

tarafından, yasaları Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçirip hukukun arkasından dolanmak da isteniyor çünkü Türk Hava Yolları ve hava yolu sektöründe çalışanların temsilcisi Hava-İş Sendikası şu anda sürdürülen bir toplu iş sözleşmesi sürecinde mahkemeye intikal etmiş anlaşmazlıklar bulunmaktadır. Son olarak İstanbul 11. İş Mahkemesi, işveren Türk Hava Yollarının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının resmî arabulucu atama işlemini tedbiren durdurarak duruşma gününü de 5 Eylül 2012 tarihine verdi yani dört ay sonraya gün verdi. Bu teklifin bu torba kanunu içerisine, hemen buraya sokuşturulmasını şu andaki yargı sürecini ve hak sürecini arkadan dolanmak olarak biz değerlendiriyoruz.

Bilindiği gibi, Türk Hava Yolları 2006 yılında binde 8'lik bir hisse payıyla kamu payı yüzde 50'nin altına düşürülerek hülle yoluyla kamu statüsünden çıkarılmış, böylelikle Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetimi, Başbakanlık denetimi, Kamu İhale Kanunu kapsamından çıkarılmış oluyor ancak hâlâ Türk Hava Yolları yönetimi Özelleştirme İdaresi Başkanlığının hissesi nedeniyle Hükûmetçe belirleniyor. Bu teklifin gerekçesinde "Grevlerin millî ekonomi, şirketler ve vatandaşlar üzerindeki olumsuz etkileri." ifadesiyle dile getirilen düşünce ve bu düşünce temeliyle 50 bin kişinin anayasal ve demokratik hakkı olan toplu sözleşme ve grev haklarını tamamen hiçe saymaktır.

Ayrıca kabul etmek gerekir ki maddede havacılık hizmetlerini çok stratejik bir şekilde değerlendiren, oysa deniz yolu taşımacılığı da kara yolu taşımacılığı da aynı ölçüde stratejik öneme sahiptir. Eğer biz bunu bu şekilde değerlendirirsek ve istisna tanırsak o zaman çalışanların haklarını tamamen büyük bir ölçüde grev yasağı kapsamına alırız ki bu Türkiye'de ne insan hak ve özgürlüklerine ne demokrasinin gereklerine ne de hukuk devleti ve yargı devleti anlayışına uygun olmaz diye düşünüyorum ve dolayısıyla bu "havacılık hizmetleri" ibaresinin çıkarılmasının doğru olduğunu düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim, biz teşekkür ediyoruz.

Sayın vekillerimizden başka söz isteyen var mı konuyla ilgili?

Buyurun sizi tanıyabilir miyiz?

TÜRKİYE İŞVEREN SENDİKALARI KONFEDERASYONU HUKUK MÜŞAVİRİ AV HAKKI KIZILOĞLU – Teşekkürler Sayın Başkan.

Efendim, bizim bu kanun teklifinin bu maddesiyle ilgili olarak olumlu görüşümüz bulunmaktadır. Özellikle Anayasa'nın 54'üncü maddesinde grevlerin bazı sektörler açısından yasaklanabileceği açıkça ifade edilmiştir. 2822 sayılı Yasa uyarınca kamu düzeni açısından bazı önemli sektörlerde grev yasağı bulunmaktadır. Bunların arasında okullar, hastaneler, bankalar gibi iş yerleriyle birlikte şehir içi toplu yolcu ulaştırma hizmetlerinde de grev yasağı bulunmaktadır. Ayrıca, ülkemiz tarafından bazı maddelerine çekince konularak imzalanan Avrupa Sosyal Şartı'nın 31'inci

maddesinde, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, kamu yararı, ulusal güvenlik, kamu sağlığı ve genel ahlakın korunması için grev hakkına sınırlamalar getirilebileceği ifade edilmiştir, düzenlenmiştir.

Havacılık sektörü, ülkemiz ekonomik yapısı açısından son derece önem arz eden bir sektördür, taşıdığı yolcu sayısı açısından, ayrıca ihracat ve ithalat bakımından ekonominin temel sektörlerinden birisidir. Bu sektörde yapılacak bir grev ülkemizde üretilen ürünlerin dış satımını sektöre uğrattak ve özellikle üreticiler ve sanayi açısından önemli bir mağduriyete neden olacaktır. Bu anlamda havacılık sektöründe yapılacak grev sadece hava yolu işveren şirketlerinin zararını doğurmayacak, ihracat ve ithalat yapan üretici ve sanayiciyi de cezalandırmış olacaktır. Diğer taraftan, turizm gelirleri ülkemiz ekonomisinin can damarını oluşturmaktadır, havacılık sektöründe yapılacak bir grev ülkemize turist gelmesini engelleyecektir. Turistlerin en yoğun olarak kullandığı ulaşım aracı olan hava yolu araçlarında gerçekleşecek grev nedeniyle ülkemizin turizm gelirlerinde azalma olacak, bu durum ülkemizin cari açığını da olumsuz etkileyecektir. Batı Avrupa ülkelerinde de bu yönde grev yasakları belirlenmiştir, ayrıca grev esnasında başka bir şekilde işçi çalıştırılmaması nedeniyle küçük bir grubun menfaatleri açısından tüm toplumun zararına sonuçlar doğacaktır.

Görüşlerimizi arz ediyorum efendim.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Pardon, Avrupa Birliğinin hangi ülkesinde var bu?

TÜRKİYE İŞVEREN SENDİKALARI KONFEDERASYONU HUKUK MÜŞAVİRİ
AVUKAT HAKKI KIZILOĞLU – Fransa ve Yunanistan’da diye biz araştırdık efendim.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Ama o uçuşlarda değil, sadece belli bir kısımda var o.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz kardeşim.

Teşekkür ederiz Sayın Milletvekilim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, gelen teklifte “havacılık hizmetleri” ilgili Kanun’un 29’uncu maddesinin 4’üncü bendinin “banka ve noterlik hizmetleri” yanına “havacılık hizmetleri”nin de eklenmesi şeklinde sunulmuştu bize, bunun doğru olmadığını, zaten orada var olan bir şeyin tekrarının gereksiz olduğunu düşünerek 6’ncı bir bent olarak, yeni bir bent olarak “havacılık hizmetleri”nin ilave edilmesi şeklinde Hükümet temsilciliğimizin bir teknik düzeltmesi var. Ben de daha önce Komisyonumuzda konuşulan birçok gerekçeyle yeni Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı Medisimize sevk edilmiş ve onunla ilgili çalışmalar devam ediyorken, bu arada doğabilecek bir boşluğu da değerlendirmek ve esas kararı vermek üzere ana Komisyonumuza, bunun 6’ncı bent olarak kabul edilerek daha detaylı tartışmaların gerekirse ana Komisyonunda yapılmasını öneriyorum sizlere. Bu hâliyle, Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu’nun 29’uncu maddesinde belirtilen “Aşağıdaki işlerde grev ve lokavt yapılamaz.” maddesine 6’ncı bent olarak “havacılık hizmetleri”nin ilave edilmiş olmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Kusura bakmayın, tam anlayamadım. Bunun ana Komisyona gönderilmesi hususunu mu?

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Gönderilmesi değil de orada değerlendirilmesini.

BAŞKAN – Burada eklenilip daha detaylı değerlendirmelerin orada yapılmasını oylarınıza sunuyorum. Yani gelen tekliftteki havacılık hizmetlerinde grev ve lokavt yapılmasının istisna olarak kanuna eklenmesini uygun gördüğümüzü oylarınıza sunuyorum.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Biz burada değerlendirmeyelim, orada değerlendirilsin.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Orada ilave edilsin.

BAŞKAN - Hayır, hayır, yani “Bizden eklenmiş olarak Komisyona gitmesini oylarınıza sunuyorum.” dedim. “Kabul edenler... Etmeyenler...” dedim. 5’e 3...

Peki, 6’ncı bent olarak eklenmesi alt komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Şimdi, teklifin 2’nci maddesi olarak Karayolları Trafik Kanunu’nun 79’uncu maddesinin düzenlenmesiyle ilgili teklife geçiyorum.

Bu az önce konuştuğumuz otopark uygulamasının otoritesinin belediyeler olması ve belediyelerin yapacakları düzenlemeler ile ve bundan ücret almasını düzenleyen az önce tartıştığımız maddelerdi. Bununla ilgili şekillendirdiğimiz konu, büyükşehirlerde otoritenin büyükşehir olması ve yetkili idare tanımının yerinde tutularak belediyelerde belediye, büyükşehirlerde büyükşehir belediyesi tek yetkili. Karayolları alanlarında da Karayolları ve belediye sınırları dışındaki diğer alanlarda ihtiyaç olduğu durumlarda il özel idarelerinin yetkili organlar olmasını tartışmıştık. Demin yaptığımız tartışmalara yapacağımız herhangi bir ilave var mı?

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) - Kısacık bir şey söyleyeyim.

Biz genelde bu kanunun özüne tamami diyorum, sadece ücretlendirme konusunda ya ücret alınmaması veyahut da çok düşük ücret alınması, yani cüzi bir şey alınması, o rakamı da veremiyoruz.

BAŞKAN – Bunda tabii kanuna da koyabileceğimiz bir şey yok ama uygun görürseniz bu konuda bir izahat mı düşeriz sizin adınıza?

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) - Vallahi onu nasıl yapalım? Ücret alınmasın, tamam, doğru, değnekçilik bitsin, büyükşehirde yetki verilsin, belediyeye yetki verilsin ama ücret konusu insanların canını acıtıyor. Bir tek ücret konusu...

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Belediyelerde yetkili idareler onları kendi içinde...

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Ücret alacak işte, yani...

BAŞKAN – Şimdi, 2’nci maddede...

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) - Ücretin miktarını belirleyen belediye mi, UKOME mi?

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – UKOME.

BAŞKAN - Yok belediye. UKOME park yerlerini belirler.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Sadece ücretle ilgili sıkıntımız var, geri kalan herhangi bir sıkıntımız yok.

BAŞKAN – UKOME park yerlerini belirler, ücretleri ise belediye meclisleri takdir eder.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) - Sadece ücretsiz olması veyahut da çok düşük bir iz bedeli şeklinde ücret alınmasını öneriyoruz, bu kadar.

BAŞKAN – Bununla ilgili bu maddeye şu cümle ilave edilseydi bir öneriniz varsa...

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Yok, hayır.

BAŞKAN - ...yoksa Hükümet Temsilcimizin az önce okuduğu maddenin “Kara yolu üzeri park yerindeki araçlar için park ücreti yetki ve sorumluluk alanına göre park yerinin tespitte yetkili idarece veya bu idare tarafından işletme izni verilen gerçek veya tüzel kişilerce alınabilir. Bunlar dışında hiçbir gerçek veya tüzel kişi herhangi bir şekilde park ücreti alamaz.” Bu cümlenin sonuna gerek olmamasına, teknik anlamda bürokrat arkadaşlarımızın söylediklerine katılıyor olmama rağmen, özellikle büyükşehirlerimizde ilçe belediyeleriyle büyükşehirlerin yeni bir tartışma ve kavga alanı oluşturmamaları, buradaki yetki ve sorumluluk alanından kendilerine de farklı bir pay çıkarmamaları adına “Büyükşehirlerde yetkili idare büyükşehir belediyeleridir.” ibaresinin de eklenmesinin faydalı olacağına inanıyorum eğer katılıyorsanız.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Doğru.

BAŞKAN – Tamam, onu da o şekil düzeltelim arkadaşlar.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) - Benim bir tavsiye gibi acaba şey yapabilir miyim?

BAŞKAN – Affedersiniz, o zaman bitireyim Sayın Vekilim.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Tamam, buyurun Başkanım.

BAŞKAN – “Birinci fıkra hükmüne aykırı olarak park ücreti alan veya almaya teşebbüs edenler fiilleri daha ağır bir cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde -yani buradan darp etmek, cebir etmek gibi şeyleri kastediyorsunuz- tehdidi falan, altı aydan iki yıla kadar -teklifteki üç yıla kadarı iki yıla kadar düşürmüş oluyoruz- hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.” Buradaki teklifte de arkadaşlarımızın gerekçesini siz de görüyorsunuz, daha önce Komisyonumuzun kabul ettiği bir taslakta da aynı ifade yer alıyormuş.

Yine, son paragraf olarak “Trafik zabıtası veya genel zabıta tarafından trafikten men edilen... Şimdi, burada “trafik zabıtası veya genel zabıta tarafından” ibaresine hiç ihtiyaç duymadan, trafikten men edilen veya çeşitli nedenlerle muhafaza altına alınan araçların” desek daha doğru olmaz mı Hükümetimiz?

HÜKÜMET TEMSİLCİSİ – Evet, daha doğru olur.

BAŞKAN – Çünkü yani zaten trafikten ancak yetkili merciler men edebilir.

HÜKÛMET TEMSİLCİSİ – Trafikten men etmeye yetkili olan zaten trafik zabıtasıdır veya yerel zabıtaadır.

BAŞKAN – Yani yetkili kimse o men edebilir sadece zaten.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Zaten bu 1'inci değiştirdiğimiz maddeye göre dizayn edilmiş bu ifadeler, onu değiştirdiğimiz için buna da gerek yok...”

BAŞKAN – Orada Trafikten men edilen veya çeşitli nedenlerle muhafaza altına alınan araçların çektilirilmesi ya da kaldırılıp götürülmesiyle bu araçların koyulacağı yerler ve bu işlemlerin ücretlerine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte belirtilir.

Bu madde üzerinde İlhan Ağabey bir katkı mı vereceksiniz?

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) - Şöyle Sayın Başkanım, belediyeler bu haklarını bir başkalarına devrettikleri zaman, başka bir işletmelere ve diğer şeye... İSPARK mesela bunu yapmıyor. İSPARK direkt kendisi yapıyor sanıyorum.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – İSPARK farklı bir şirket zaten, belediyeyle alakası yok.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Ama belediyenin kurduğu...

Sayın Başkanım, İSPARK Yapıyor. Biz bunu İSPARK'ın dışında bir başkalarına devredildiği zaman yeniden bir oluşum, yani burada tabii söyleme şey yapıyorum ama bu... Yani bence acaba bu, mesela hiç bunu tartışmadık biz, değnekçiler kendi arasında bir şey oluşturursa korktuğunuz Sayın Başkanım. Bence bu değnekçiler kendi aralarında bir şey oluştururlarsa ilde.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Veyahut da değnekçilerde aranacak şartlar ne olacak, sabıkasına bakılacak mı, uyuşturuocu kullanmış mı?

CUMA İÇTEN (Diyarbakır) – Onu istiyorsanız koyalım, belediye kendi bünyesinde veya bağlı şirketinden başkasına veremez, 3'üncü şahıslara veremez.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Başkanım, başına bu sefer organize bir şey çıkacak senin ona göre.

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Bu hizmeti belediye kendisi ya da kendi bünyesinde kurduğu şirketler üzerinden gördürülür.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Yani ben arz ediyorum Komisyona.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – İSPARK da belediyenin şirketi, İSPARK, İSPARK'ta çalışanlar da İSPARK'ın memurları.

CUMA İÇTEN (Diyarbakır) – Hayır, İşçileri ama İSPARK şunu yapabiliyor, hizmet alımı yapabiliyor, diyor ki, ihale açıyor: Bu işi ben yaptıracağım bana 100 tane eleman kim verir? O alıyor ama İSPARK kendisi, denetim İSPARK'ta. Yani onu koysak iyi olur diye düşünüyorum çünkü aksi takdirde ayrı bir mafya oluştururuz.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Ben çünkü Kabataş'tayım, Kabataş'ta ben bunu yaşadım yani.

BAŞKAN – Az önce Melih Bey’le Sinan Bey geldiğinde ben de o konuyu tartışıyordum. Yani hangi alanlarda, nasıl yapacağız bu uygulamayı? Gerçek kişilerde otopark işletmeciliği yapabilirse o zaman her sokak için birileri dilekçe verip “Burayı ihale edin bana.” derse bunun altından nasıl kalkacaksınız?

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) - Ankara’da nasıl olduğunu biliyor musunuz siz?

BAŞKAN – Yok bilmiyorum.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Ankara’da bu uygulama yapıldı, bu işin bütün sokakların işini ANFA aldı.

BAŞKAN – ANFA Belediyenin şirketi.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – ANFA da yanılmıyorsam 60 ayrı şirkete dedi ki: Bana ayda –atıyorum- 15 milyar para vereceksin, ne yapıyorsan yap. Öyle para topladı. Siz bunu engelliyorsunuz şu anda, yapmıyorsunuz.

CUMA İÇTEN (Diyarbakır) – Biz de diyoruz ki engelleyelim, yapmayalım, ANFA yapsın, kendi bünyesinde yapsın, sorumlu da ANFA olsun.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Tabii 1 kişiyi muhatap alalım.

HÜKÛMET TEMSİLCİSİ – Başkanım, burada bir teknik izah mecburiyetim var izin verirsiniz.

BAŞKAN – Buyurun.

HÜKÛMET TEMSİLCİSİ – Efendim, Büyükşehir Belediye Kanunu’nda şöyle bir amir hüküm var: “Karayolları Trafik Kanunu’nun bu kanuna aykırı hükümleri yürürlükte değildir.” diyor, geçerli değildir diyor efendim.

Bir başka maddesinde de 7/F maddesinde de büyükşehir belediyesinin park yerlerini özel kişilere kiralayabileceğine dair açık bir hüküm var efendim. Dolayısıyla bizim bu yasada yapacağımız bir düzenleme hiçbir anlam ifade etmeyecektir.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Müsteşarım ben de şeyi oraya getirecektim, sizin yaptığınız katkıya. Ayrıca, bütün alanlar, park alanları sadece cadde ve sokaklardan ibaret de değil. Belediyelerin mülkiyetinde olan kapalı otopark alanları, çok katlı otopark alanları falan da var. Buraları da işletmemezip bizatihi kendisinin ya da kendi kuracağı şirket tarafından işletme zorunluluğu getirmek gibi bir hüküm de eklemiş oluyoruz ki bu da doğru değil.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – “Kara yolu üzerindeki park yerleri” diyor zaten. Kara yolunun üzerindeki park yerleriyle ilgili düzenleme olduğu için bence burada bu düzenleme yapılabilir.

ALİ TURAN (Sivas) – Sayın Başkanım, bir konuda bir fikir beyan edebilir miyim. Şimdi, bunu biz buradan düzenlemeyebiliriz ama biz böyle bir madde koyarsak İstanbul Büyükşehir

Belediyesi belediyeden meclis kararı çıkardı. İSPARK'ın dışında kimse burada işletme yapamayacak, İSPARK üçüncü şahıslara da kiraya veremeyecek. Bunun muhatabı sadece İSPARK. İstanbul Büyükşehir Belediyesi meclis kararı aldı bununla ilgili. Şimdi aynısını burada 60 tane ayrı şirketin elemanıyla Ankara uğraşamaz, ANFA uğraşsın ANFA kiminse, belediyenin herhâlde şimdi.

BAŞKAN – Belediyenin tabii.

ALİ TURAN (Sivas) – Belediyenin şirketiye ANFA burada kendi bünyesinde desin ki “Arkadaş, bu hizmet alımı için ben bin kişilik bir istihdam alanı var, buraya en iyi teklifi kim verirse onunla bunu çalışırım.” Bunun başında da ANFA olsun, ANFA bunu götürsün. Bunun çalışmasını da Ankara Büyükşehir Belediyesi İstanbul gibi meclis kararı alsın çıkarsın bunu.

BAŞKAN – Onu zaten yapmak zorunda, meclis kararıyla bu çalışmayı gerçekleştirmek zorunda belediye.

ALİ TURAN (Sivas) – Meclis kararıyla bunu yapabilir. Aksi takdirde 60 tane ayrı firma organize olur, 10 tanesini bir grup alır, 5 tanesini başka bir grup alır, gene aynen değnekçiler gibi olur.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Sayın Vekilim, alamazlar ben size söyleyeyim. Onlar onları ürkütürler. Nihayetinde Türkiye’de yaşıyoruz.

ALİ TURAN (Sivas) – Aynı şeyi söylüyoruz. Yani onun için biz bu...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Kamu eliyle yürütülsün.

ALİ TURAN (Sivas) – En iyisi büyükşehir belediyesi kendine bağlı bir kuruluşla, şirketle bunu yapsın. İzmir öyle yapsın, Ankara öyle yapsın, İstanbul’un yaptığını o da uygulasin. Aksi takdirde biz burada değnekçileri buradan kaldıracamız diye başka bir değnekçi grubu da...

BAŞKAN – Şimdi, Değerli Vekilim, bu noktada zaten elimizdeki teklif de bir belediye tarafından işletilmesine hiçbir itiraz yok ama eğer “onun izin verdiği gerçek ya da tüzel kişiler” ibaresini tümüyle kaldırırsak o şirketlerin ikinci, üçüncü şirketleri ve çalışmasının önünü tamamen kapatırız, kapatmayalım onu da.

ALİ TURAN (Sivas) – Hayır, değil, şöyle bakın, ben burada ilk önce Sayın Başkan da buradayken “Öneriniz ne?” dedi, ben ona göre yapayım. Ben burada söyledim, belediyelerin kendisine bağlı şirketlerin çalıştırması. Üçüncü şahıslara kiraya veremez, üçüncü şahıslara çalıştırtamaz diye söyledim. O burada vermiş ama olabilir dedim. Çünkü bunu İstanbul uyguluyor. Aksi takdirde biz burada biraz daha böyle devletimsi bir organize örgüt...

BAŞKAN – Yani şey olmasın mı açık, net bir şekilde...

ALİ TURAN (Sivas) – Tabii canım olsun, büyükşehir belediyesi, kendisi kendi bünyesinde kurulmuş şirketler tarafından bu işi işletir diye, denetimi de kolay olur.

BAŞKAN – Şunu mu demek istiyorsunuz: Bu madde “yetkili idareler ya da bu idareler bünyesinde kurulan şirketler tarafından işletilir.”

ALİ TURAN (Sivas) – Şirketler tarafından işletilir, üçüncü şahıslara kiraya verilemez, üçüncü şahıslar tarafından işletilemez.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Sayın Başkanım, zaten şu anda denize de girdi biliyorsunuz İSPARK, şu anda İstinye ve biliyorsunuz şehirde iki tane marina yapıyor ve işletiyor, işletecek.

BAŞKAN – Sayın Hükümetimiz, şimdi bu noktada size de sorayım, öbür kanunla uyuşturmak da zorundayız tabii çünkü biz şu anda Karayolları Trafik Kanunu'nda değişiklik yapıyoruz. Bu kanundaki “büyükşehir belediye yasalarına aykırı hükümler uygulanmaz” ibaresine çatacak aksi takdirde.

Şimdi, buradaki “yetkili idareci veya bu idareler tarafından işletme izni verilen gerçek ve tüzel kişiler” ibaresi yerine “yetkili idarelerce ya da bu idareler bünyesinde kurulan şirketlerce”ye dönüştürsek yasaya uygun oluyor mu?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Efendim, zatıalınız ve komisyona aramız şudur: Hiçbir anlamı olmaz çünkü Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 7'nci maddesi yürürlükte kaldığı sürece burada yapacağımız değişiklik arzu ettiğiniz maksada ulaştırmaz, götürmez. Dolayısıyla, öncelikle Büyükşehir Belediye Yasası'nın 7'nci maddesini değiştirmek lazım. Eğer murat edilen belediyenin park yerlerini özel ve tüzel kişilere vermesine mâni olmaksızın bizim adresimiz Büyükşehir Belediye Yasası'nın 7'nci maddesidir, orayı değiştirmemiz lazım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

ALİ TURAN (Sivas) – Sayın Müsteşara bir şey sorabilir miyim. Sayın Müsteşarım, şimdi, İstanbul Belediyesi meclisten karar çıkardı, bunu İSPARK bünyesinde yani belediyeye bağlı şirket tarafından bu otoparklar işletilecek, üçüncü şahıslara verilmeyecek diye meclis kararı aldı. Bunu nasıl açıklayabiliriz?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Gayet rahat, buna yetkisi var İstanbul Belediyesinin, kimseye de vermez, Ankara Belediyesinin de yetkisi var.

ALİ TURAN (Sivas) – Biz de ona yaptırım yani...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Belediyenin bu yetkisi var, kanun istersen işlet demiş, ister işletme. O da ben işleteceğim demiş.

BAŞKAN – Yani bu belediyenin takdirindedir.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – 7'nci madde orada durduğu müddetçe bir şey yapamazsınız.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Yani siz eğer, siz arzu maksada ulaşmak... Biz bürokratız, millî irade sizsiniz efendim yani biz sadece tekniğini arz

ederiz, işin tekniğinde arzu ettiğiniz maksada ulaşmak istiyorsanız Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 7'nci maddesini değiştirmek durumundasınız, burasını değil.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlar, o zaman üçüncü fıkradaki “trafik zabıtası veya genel zabıta tarafından” ibaresini çıkararak 2'nci maddedeki “yetkili büyükşehir belediyeleridir” ibaresini eklemiştik. Bunu da çıkararak Hükümet temsilcisi arkadaşımızın verdiği ve üzerinde tartıştığımız teklifteki şekliyle, okuduğumuz şekliyle üst komisyona sunulmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul edilmiştir, teşekkür ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Kıymetli Başkanım, bir küçük arzım daha olacak eğer izin verirseniz efendim bu madde geçmeden. “Büyükşehirlerde yetkili idareler büyükşehir belediyeleridir” diyor, Karayolları temsilcisi burada. Şimdi bizim Bakanlığımızın şu an üzerinde çalıştığı bir taslak var, çok yakında Parlamenta sunulacak. Büyükşehir belediye hudutları muhtemelen il mülki hudutlarıyla özdeşleşecek, çalışıyoruz şu anda. Bu durumda, büyükşehir olan 26 ilde otoyolların üzerinde bulunan servis alanı tabir ettiğimiz yerlerin şeyi belediyeye geçecektir. Belediyeye geçtiği takdirde siz yap-işlet-devret'le aranızda özel uzun vadeli sözleşmeleriniz var, bunu Karayolları Genel Müdürlüğü düşünsün Sayın Başkanım.

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – 26 değil 29 il olacak.

BAŞKAN – 16 idi 13 daha ilave olacak 29 olacak.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – 29 ili olacak yani bunu ciddi şekilde düşünün Karayolları Genel Müdürlüğü olarak.

BAŞKAN – Yalnız şu var, bu yollar belediyelere devredildiyse, devredilecekse yetkili büyükşehir belediyesi olacak. Belediyelere devredilmediyse otopanlar üzerinde yetkili büyükşehir olacak değil ki.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Şu maddeye göre öyle olacak.

BAŞKAN – Ama buradaki “bakım ve onarım sorumluluğunu taşıyan idare” sözcüğünü açıklıyoruz biz.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – O değil efendim, büyükşehirlerde yetkili idareler büyükşehir belediyelerini ilave ettik.

BAŞKAN – Efendim, büyükşehirlerdeki yetkili idareyi neye istinaden koyuyoruz? “Yetki ve sorumluluk alanına göre park yerini tespitte yetkili idare. (Büyükşehirlerde bu yetkili idare büyükşehir belediyesidir.)” Neyi? Park yerini tespitte. Otopanların park yerini büyükşehir belediyeleri mi tespit ediyor ki orada yetkili olsun değil mi?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Kıymetli Başkanım, takdir komisyonumuzun.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Karayolları temsilcimiz, buyurun.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEMSİLCİSİ – Efendim, kanun metnine baktığımız zaman, burada “yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluş” diye bir ifade artık yer almıyor. Bu durumda tüm kara yollarını kapsıyor yani yol Karayolları Genel Müdürlüğünün yapım ve bakımından sorumlu olduğu devlet yolları, il yolları, otoyolları hepsi olabilir bu durumda. Eğer bunu ayıracaksak metin içerisinde buna ayrıca yer verilmesi gerekli olduğunu düşünüyorum.

Tekrar edecek olursam “Karayolları Genel Müdürlüğünün yapımı bakımından sorumlu olduğu devlet yolları, il yolları ve otoyolları hariç olmak üzere” denilebilir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bu konuyla ilgili yeni bir teklifte bulunmak ihtiyacı hissederseniz tartışmayı da uzatmamak adına söylüyorum, biliyorsunuz alt komisyon olarak çalışıyoruz, ana komisyonda görüşürken yeni bir öneride bulunabiliriz, tekrar müzakere ederiz.

Şimdi, 3’üncü maddeye geçiyorum.

3’üncü maddede korsan taşımacılığı engellemeye ilişkin konuları tartıştık. Bu noktada son fıkrayla ilgili sanıyorum Namık Bey’in bir itirazı olacak.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Şimdi, tabii, kabul etmek gerekir ki, gelen tasarıda Türkiye’de korsan taksi sorununu çözmek adına bir düzenleme yapılması kaçınılmaz. Hatta şu günlerde taksicilerin en büyük sorunu hâline gelen ve Türkiye’de korsan taksiler neredeyse devleti 100 milyon TL zarara uğrattığı vergi anlamında. Ülke genelinde yaklaşık 75 bin, yalnızca İstanbul’da 18 bin ruhsatlı taksi bulunduğu ifade ediliyor. Korsan taksilerin sayısının ise yaklaşık 50 bin civarında olduğu tahmin ediliyor. Yani yıllık her taksicinin 2 bin lira vergi ödediğini düşünürsek, devletin 100 milyon Türk Lirası bir vergi kaybı ortaya çıkıyor. Şimdi, korsan taksilerin de özellikle İstanbul’da yoğunlaşması ve normal taksi fiyatlarından normal ticari taksilere göre yüzde 20-30 civarında ucuz olduğu korsan taksilerin ve taksicilerin kazancının da yüzde 50 oranında düştüğü de ifade ediliyor.

Şimdi, Türkiye Esnaf ve Sanatkar Konfederasyonunun verdiği bilgilere göre ülke genelinde beş yıl içerisinde 50 binin üzerinde taksici mesleğini kaybetmiş. Taksiciler, şu anda korsan taksiciler yakalandıkları takdirde mevcut yasaya göre 537 lira cezaya çarptırılıyor, bir hafta bağlanıp serbest bırakılıyor mevcut uygulamalar. Hatta aralarında bir havuz oluşturmuşlar cezaları ve otopark ücretlerini kendi aralarında karşılayan gruplar oluşmuş. Birçok rent a car firması özel VIP taşımacılık hizmetleri verdiği ifade ediliyor.

Şimdi, taksici esnafının sorunları gerçekten önemli, çözülmesini de arzu ediyoruz. Biz bununla ilgili İstanbul Milletvekilimiz Umut Oran özellikle bir yasa teklifi hazırladı, bunun da değerlendirilmesini ve bu konuyu kökten çözmek gerektiğini düşünüyoruz. Hatta, demin küçük bir ayrıntı üzerinde biraz tartıştık.

Şimdi, taksicilerin önemli sorunları var; hırsızlık, gasp suçlarına karşı maruz kaldıkları ve 12 yılda 102 taksici esnafımız görevi başında öldürüldü Türkiye’de. Şimdi ama bunun çözümü, hani sıtma hastalığını önlemek için sivrisinekleri öldürmekle çözemiyoruz. Yani ben şu yaklaşımı kabul edemem: Yani vatandaşımızın... Hani hukukta “nimet ve külfet dengesi” dediğimiz bir şey vardır. Avcılar’ dan binmiş Taksim’e kadar gelmek isteyen 5 tane öğrenci grubunun buradaki yararı sadece 5 liraysa bu kullanıcı yurttaşımıza biz 500 liralık bir külfet yükleyemeyiz. Bu dünyanın hiçbir ülkesinde adaletli bir davranış olarak, bir düşünce olarak kabul edilemez. Yani, evet, bunu çözelim, ama vatandaşın devletin kendi denetim görevini yapamadığı günümüzde, birçok teknik takip olanaklarıyla artık günümüzde; işte bunun detaylarını mutlaka şeyler bilir. Hani insanların, taksilerin bugün devlet ciddi bir şekilde üzerine gittiğinde korsan taksilerin, İstanbul’da tek tek hepsinin bilindiği kanaatindeyim ben, bilmiyorum, İstanbul’da yaşayanlar çok daha iyi bilirler. Ben de kızım Ataköy Yeditepe Üniversitesinde okuyor. Öğrenci gruplarının bunu yaşayan bir insan olarak orada, gören bir insan olarak, öğrenci gruplarının çok büyük bir bölümünün korsan olduğu için değil ucuz olduğu için tercih ettiğini biliyorum.

O hâlde, taksicilik hizmetlerinin bunlara olan talebi düşürmek adına, demin İlhan Bey İstanbul’da yaşayan bir üye arkadaşımız olarak ifade etti, taksicilik taşıma hizmetlerinin ÖTV’yi, KDV’yi, birtakım düzenlemeler de yaparak ulaşımın ucuz hâle getirilmesinin yollarını aramak lazım ve kullanıcı insanlara da yapan, yani bu işi icra eden, meslek olarak buradan büyük kazanç sağlayan korsan taksicilerle aynı ölçüde cezalandırılması hakkaniyete, adalete aykırı olarak ben görüyorum. Dünyanın hiçbir yerinde vatandaş bu şekilde cezalandırılmaz, bizde de olmamalı diye düşünüyorum ama elbette ki taksici esnafımızın sorunlarının bu şekilde düzenlenmesi doğru bir yaklaşımdır. Evet, cezalar haklıdır onları fiilen bu işi meslek hâline getirmiş, sürekli yapan kişilere bu cezaların getirilmesi doğrudur, ama vatandaşın 1 lira, 2 lira, 3 lira, 5 lira yarar sağlayacak bir vatandaşımıza, yurttaşımıza da hemen ilk yakalandığında böyle bir cezayı vermek de hakkaniyete ve adalete aykırıdır diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Şimdi, başka söz yoksa benim aklıma takılan da şöyle bir şey oldu: Burada ilgili belediyeden izin veya ruhsat almaksızın “yetkili mercilerden izin ya da ruhsat almaksızın” dedik. “Belediye sınırları dâhilinde ticari amaçlı yolcu taşıyan kişiye ve araç sahibine” diyoruz. Şimdi, başkasının

aracını kullanarak yapıyorsa bunu hem araç sahibine 3 katı cezayı hem de o anda o aracı kullanan kişiye 3 katı cezayı, bunu mu şey yapıyoruz?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Doğrudur Sayın Başkan, doğrudur efendim.

BAŞKAN – Maksadımız bu.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Yani araç sahibi kendisi kullanıyorsa aracını bir ceza olacak ama araç sahibi bir başkasına kullandırtmışsa ikisi müteselsilen sorumlu olacak diye kanun teklifinde vardı, biz buraya geçirdik, Metin Beyin teklifinde vardı.

BAŞKAN – Yani “araç sahibi” desek bu işi çözemiz miyiz?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Mevcut metinde de var Sayın Başkanım, şu anki meri olan, yürürlükte olan.

BAŞKAN – İşte onu diyorum, o teklifte de var.

ALİ TURAN (Sivas) – Şöyle diyelim: Araç sahibi, Sayın Müsteşarım, aracını kiraya bir rent a car firmasına kiraya verdiğini zannediyor, diyor ki: “Ben bu aracı kiraya verdim.” bilmiyorum, o aracı kiralayan kişi gidip bununla korsan taksicilik yapıyor. Korsan taksiciliği yaparken de yakalandığı zaman, şimdi araç sahibinin haberi yoktur, araç sahibi aracını rent a car’a kiraya verdiğini düşünerek bunu yapıyorsa o da araç sahibine bir haksızlık diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Yani, orada şey yapan, hakikaten çok iyi niyetli olarak da aracımızı birilerine emanet kullanmaya da vermiş olabiliriz. O arada araç sahibi olarak da böyle bir cezayla karşı karşıya kalmak ağır olmaz mı? Yani sadece yakalanan sürücüye verilse bu ceza o anda kim kullanıyorsa, zaten 3 kat ceza veriyorsunuz.

ALİ TURAN (Sivas) – “Korsan taksi yap” dediyse ona da vermek lazım.

BAŞKAN – Cezayı ortak ödesinler o zaman, onların arasındaki bir sorun kalsın. Korsan olarak kullanılan bir taksiye...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Başkanım, şu andaki yürürlükteki ek 2 maddeyi aynen okuyorum izin verirsiniz, meri olan, yürürlükte olan “Araçlarını motorlu araç tescil ve trafik belgesinde gösterilen maksadın dışında kullananlar ile sürülmesine izin veren araç sahipleri 650 lira para cezasıyla cezalandırılır.” diye şu anki yürürlükteki meri madde bu efendim.

BAŞKAN – Tamam.

ALİ TURAN (Sivas) – Cezayı ne koyduk?

BAŞKAN – 3 kat, yani 650x3= 1.950 birinci yakalamada.

ALİ TURAN (Sivas) – Şimdi Sayın Başkanım, biraz önce Sayın Vekilimin söylediği bir şey vardı, o konuda dedi ki 5 tane öğrenci biniyor Ataköy’den Taksim’e veya herhangi bir yerde bir yere giderken 5 tane öğrenci biniyor, bunların oradaki avantajları 5 lira, $5 \times 5 = 25$. Bunlara çok ağır ceza getirmek doğru değil. Şimdi bu 5 arkadaşımız burada ucuz olduğu için değil, toplu ulaşım araçları çok daha ucuz ama bu rahat ve ucuz olduğu için değil rahat olduğu için bunu tercih ediyorlar, aynı 5 kişi ticari bir taksiyi tutup, ticari taksiye binip eğer derlerse ki: “Bizi götürün Taksim’e” veya “Herhangi bir yere götürün.” derlerse inanın arada o 5 liraysa belki 6 lira olur, belki de 4 liraya düşüyor. Arkadaşlarımız bunu özellikle orada, taksiciler, o korsan taksicilik yapan kişiler orada kendilerine özel okulların önlerini, üniversitelerin önlerini, fabrikaların veya iş yerlerinin önlerini kendilerine mekân tutmuşlar. Bu mekân tuttuklarından dolayı da oradan geliyor 5 kişi bir arabaya biniyor, gidecekleri yere gidiyorlar, kendi aralarında da bunu pay ediyorlar, hâlbuki taksiye de binseler aynı para aralarında pay ederlerse.

Diğer taraftan, bu sizin söylediğiniz gibi ucuz olduğu için değil, rahat olduğu için... Ama o korsan taksiciler orayı mekân tutmuşlar.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Taksici esnafına göre ucuz olduğu için.

ALİ TURAN (Sivas) – Değil, değil...

BAŞKAN – Kısmen ucuz tabii, kısmen ucuz oluyor tabii ki.

ALİ TURAN (Sivas) – Bazen de pahalı oluyor. Yani bunu ben söylemek istedim İstanbul’u biraz da bilen birisi olarak.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Şimdi 3 katı, 5 katı ve kırk beş gün bağlamada mutabık mıyız?

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Başkanım “araç sahibine” ifadesi kaldırılacak mı?

BAŞKAN – Yok, mevcut kanunda da varmış zaten o, olduğu gibi.

Ayırıcı işareti bulunmayan üçüncü fıkra kapsamındaki araçlardan taşımacılık hizmeti alanlara, Namık Bey’in çekincesine geliyorum, birinci fıkrada gösterilen idari para cezası, yani 650 lira uygulanır. Namık Bey diyor ki: “Bu 650 lira da hakikaten böyle kullananlara, aracını bunun için tahsis etmeden kullananlara ağır bir ceza. Bunu biraz düşürelim.” Bana göre de makul.

ALİ TURAN (Sivas) – Hangisi çok fazla?

BAŞKAN – Binenlere 650 lira.

ALİ TURAN (Sivas) – Yok o çok fazla, onu düşürmek lazım.

BAŞKAN – Mesela onun “birinci fıkranın yarısı kadar” diyelim, “üçte 1’i kadar” diyelim; öyle bir oran belirleyelim.

ALİ TURAN (Sivas) – “Üçte 1’i kadar” diyelim.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – “Beşte 1’i” de diyebilirsiniz efendim.

BAŞKAN – Tamam, “birinci fıkranın üçte 1’i” dedik.

ALİ TURAN (Sivas) – “Üçte 1’i” deriz, 1.950 liranın üçte 1’i...

BAŞKAN – Yok, yok; 650’ nin üçte 1’i.

Şimdi madde 4’ e geçiyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Başkanım, Kıymetli Başkanım, burada Trafik Dairemizin tecrübelerinden kaynaklanan bir arzları olacak efendim. Müsaade ederseniz biz onu izah edelim.

Şimdi arkadaşlarımız diyor ki: “Bizim yasalarımızda fiilin işlendiği tarihten itibaren geriye doğru bir yıl içinde denmesinin çok çeşitli pratik tecrübeleri var. Şöyle ki, bir yıl içinde birden fazla tekerrür mümkündür.” diyorlar. “Yani, üç, dört, beş defa tekerrür edebilir. Eğer biz böyle bir hüküm koymazsak ikincisinde tekerrür olur, zamlı alırız; üçüncüsünde bir yıl içinde yeniden başa döneriz.” diyorlar.

BAŞKAN – Allah Allah, nasıl çıkardınız o yorumu? Bir yıl içinde ne kadar işlendiyse... Ama şimdi burada şöyle, o zaman tekerrürden de...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – “Tekerrür” kelimesini çıkaracağız efendim. Yani maddeyi şöyle diyebilirsek: “Fiilin işlendiği tarihten itibaren geriye doğru bir yıl içinde işlendiğinin tespiti hâlinde.”

BAŞKAN – “Yeniden işlendiğinin tespiti hâlinde” diyorsunuz, aynı şey.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, şöyle bir problem oluşuyor: Mesela bugün bir suç işlediniz, bir yıl içerisinde 5 kere daha işlediniz. Bu onun tekerrürü oluyor. Bir yıl dolduktan sonra işlenen suç yargı merciinde bir yıl önce işlenen suçun tekerrürü olduğu için o suçta tekerrür uygulayamıyorsunuz, yine birden başlıyorsunuz.

BAŞKAN – Ha, sıfırdan başlatıyorsunuz bu sefer.

ALİ TURAN (Sivas) – O çok fazla bir şey değil, bir yılda 10 defa yapacak hâli yok.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Ama şu oluyor: Mesela bir yıl geçiyor, bir tekerrür. İkinci tekerrürü ikinci yıla sarktığı için geriye doğru işletmiyorsunuz.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Hukukta onun yansıması çok farklı olur, yani “geriye doğru” ifadesi... Mesela şimdi 2012 Mayısında işlendi, “geriye doğru” ifadesini kullandığınız zaman bu defa 2011’ e geri dönmek zorundasınız; yani öyle bir sakıncası var bu ifadenin, “geriye doğru” ifadesinin.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – “Geriye doğru” ifadesi kalsın istiyoruz, “tekerrür” ü çıkartalım. “Geriye doğru bir yıl içerisinde işlediği tespit edilenler...” Çünkü kanunumuzda dört beş yerde geçiyor, hep bu şekilde kurgulanmış. “Geriye doğru bir yıl içinde...”

ALİ TURAN (Sivas) – Yılı o zaman kaldırmamız gerekir.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Mesela alkolle ilgili de aynı şey söz konusu efendim.

ALİ TURAN (Sivas) – Yılı kaldırmamız gerekir o zaman, “geriye dönük” demek gerekir o zaman.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Geriye dönük ne kadar süre vereceksiniz? Bir yıl diye...

BAŞKAN – Ama iki yılda, üç yılda bir işlediyse de ona da tekerrür cezası uygulamayalım artık.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Alkolde de beş yıl geriye doğru süre içerisinde tekrar işlediği tespit edilenlerin cezaları artıyor. Üçüncü tekerrürde daha da artıyor. Yani o bir yıl kurgusu dört beş maddemizde geçiyor.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Aynı yıl içerisinde, mesela 2013’te, 2012’de işledi, tekerrürden dolayı ceza alıyor, 2013’te tekrar bir daha işledi ve 3 katı, 2013’te tekrar bir daha işledi 5 katı.

BAŞKAN – Takvim yılı uygulamayacağız, hep süre olarak baz alacağız. O zaman burada...

GÜLAY SAMANCI (Konya) – O zaman hep 5 katı olarak değerlendirilecek.

BAŞKAN – Tabii...

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Çünkü bir defa işlendikten sonra artık diğerleri hep tekerrür olarak değerlendirilecek.

BAŞKAN – İkisinin arasında on üç ay yoksa hep tekerrür olacak.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Mesela bugün işledi, bu ay içerisinde üç kere daha işledi diyelim hepsi tekerrür olacak ama üçüncü suçtan itibaren bir yıl geçtikten sonra işlerse tekrar...

BAŞKAN – Tekerrür olmayacak, yani arada on iki ay bir günlük bir boşluğun olması lazım en son işlenmiş suçla son işlenen suç arasında.

ALİ TURAN (Sivas) – Sayın Başkanım, orada bir şey söyleyebilir miyim. Eğer biz bu suç unsurunu işleyen kişiyi bir defa yakalayıp bir defa ceza yazmış olsak bir daha yapamaz bunu. Yani, biz yakalayalım da bir defa ceza yazalım, bir daha yapamaz onu.

BAŞKAN – Tamam mı?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sizin takdiriniz efendim.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – O da olabilir Başkanım, Ali Bey’in dediği gibi de olabilir. Bu irad ediliyorsa, bu murat ediliyorsa...

BAŞKAN – Tamam, “geriye doğru”yu çıkartıyoruz arkadaşlar böyle devam ediyor.

Bunda da anlaşık.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CELAL TÜMER – Efendim, uygulayıcılar olarak biz de İçişleri Bakanlığının personeliyle birlikte biz de görev yapan, belli bir dalda hizmet veren arkadaşlarız. Cezaları uygularken kanun yapıcılarının açıklayıcı müeyyideler koymasının bizleri çok daha rahatlattığı inancındayım. Şimdi, diyoruz ki burada hem araç sahibi için ceza uyguluyoruz hem de onu kullanan sürücü için...

ALİ TURAN (Sivas) – Hem de binici için.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CELAL TÜMER – Binici için de var ama uygulamada hem araç kendisinin hem de sürücüyse ne yapacağız? Bunu net...

ALİ TURAN (Sivas) – Tek ceza.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CELAL TÜMER – Ama onu yazmamız lazım, işte uygulayıcılar uygulamıyorlar onu öyle.

BAŞKAN – Yok canım orada sürücü ile araç sahibi örtüşüyorsa oraya başka bir şey yazmaya gerek yok.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CELAL TÜMER – Efendim bir şey arz edebilir miyim...

BAŞKAN – Burada 2 katı mı uygulayabilirler endişeniz var?

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CELAL TÜMER – Evet. Tabii burada açıklık getirilmezse uygulayıcılar zaman zaman bunun sıkıntılarını yaşıyorlar. Biz 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'yla ilgili olarak yaptığımız işlemlerde biz bununla karşılaşıyoruz. Yükleyen ve yükletene biliyorsunuz ayrı ayrı cezalar koyduk, eğer her ikisi bir kişiye iki ayrı cezayı da aynı şahsa uyguluyorduk, araç sahibine.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Efendim, Trafik Daire Başkanımız burada, Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Daire Başkanlığının tüm backgroundu şu, bütün bilgi birikimi bu: Bu kanunda şu an ek 2 maddede var bu hüküm, aracını kullandıran ve kullanan var, yıllardır da uygulan geliyor ama aracını kendi kullanan araç sahibine iki sefer ceza uygulandığı vaki değil, tek yazıyorlar.

BAŞKAN – Öyle bir durum olursa gerekçeye bakarız artık.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CELAL TÜMER – İkinci bir konu da, tabii açıklık geldi burada ama, ilk maddenin düzenlemesiyle ilgili olarak: Tabii burada il içerisindekiyle ilgili olarak geldi. Maksadı dışında araçlardan taşımacılık hizmeti alanlar, Sayın Müsteşarım ilk başlarken de ilk konuşmanızda arz ettiniz, burada bizde de bu hizmeti alan “il içerisinde” dediğimiz şekliyle D4 yetki belgesi veriyoruz biz taşımacılara hem 100 kilometreye kadar olan taşımalar ve hem il içerisindeki taşımalarla ilgili olarak. İl içerisindeki yalnız bizim bütün il sınırları içerisindekiyle ilgili

olarak, mesela Ankara, Polatlı filan diye ama başındaki metin değişince buraya pek bizimle ilgili uygulayıcı bir şey kalmadı.

BAŞKAN – Biz o “ilgili belediyeden” ibaresini özellikle koyduk, sizi devre dışı koymak için, özellikle koyduk onu.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ Biliyorum.

BAŞKAN – Bir sorun yok sizin açınızdan değil mi?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ - Yok.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

O zaman, bu 3'üncü maddede konuşacağımız bir şey kaldı mı arkadaşlar? Tamam.

Kabul ettik.

4'üncü maddeye geçtik.

4'üncü maddeyi de zaten orada en az iki yıl süreyle kiralanması işlemi vardı. Buna bir itirazınız, yapacak bir katkı var mı?

4'üncü maddeyi aynen kabul ediyoruz o zaman? 4'üncü maddeyi aynen kabul ettik.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ İLHAN KOÇ – Sayın Başkanım, Finansal Kiralama Kanunu'nu tamamen yürürlükten kaldıran ve aynı zamanda 4'üncü maddeyle düzenlenen konuyu düzenleyen Finansal Kiralama Kanunu, finansman şirketleri kanunu, faktoring şirketleri kanunu Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edildi kanun tasarısı olarak. Yani mükerrer bir düzenleme ve yürürlükten kaldırılması planlanan bir düzenlemeye ilişkin bir düzenleme olduğunu ben tespit ettim. Bu konuyu arz etmek isterim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim. Bu çok önemli bir katkı oldu.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – MHP'den bir arkadaşımız bunu söylemişti.

BAŞKAN – O zaman, bu konuyla ilgili başka bilgisi olan milletvekilimiz varsa alalım, yoksa bunu üst komisyonun takdirine havale edelim de bu maddeyle ilgili bir karar almayalım.

Bu maddeyi üst komisyonda yeniden değerlendirelim.

5'inci madde, büyükşehirlerde belediye trafik birimi kurulmasını düzenleyen bir maddeydi. Bu maddenin Büyükşehir Belediyeleri Kanunu'yla ilgili yeni çalışmalar, düzenlemeler yapılırken tek bir madde olarak gündeme gelmesini biraz erken buluyoruz sayın milletvekilleri. Eğer siz de katılıyorsanız, 5'inci maddenin tümüyle tekliften çıkarılmasını ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ülke genelinde yaptığı bu uygulamalarla ilgili bir düzenleme yapmadan sadece büyükşehir belediyelerine böyle bir birim kurdurarak sorunun çözülemeyeceğini, daha çok karmaşalara neden olacağını düşündüğümüz için bu 5'inci maddenin tümüyle tekliften şimdilik çıkarılmasının, daha sonra daha geniş ve kapsamlı düzenlemelerle konunun ayrıntılı bir şekilde ele alınmasının doğru olacağını düşünüyoruz.

5'inci maddenin tümüyle tekliften çıkarılmasını kabul ettik arkadaşlar.

6'ncı maddeye geldik.

6'ncı madde sınav kazanan ve kazandığı hâlde göreve başlatılmayan görevlilerle, itfaiye mensuplarıyla ilgili bir maddeydi. Bu maddenin de genel anlamda bir hakkın teslimi anlamında doğru bir teklif olduğunu düşünüyoruz.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – İzmir'den telefon geldi bana şimdi, "Aman" diyorlar.

BAŞKAN – Katkıda bulunacak arkadaşlarımız dinleyelim.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ İLHAN KOÇ – Sayın Başkanım, geçici madde 7'nin ikinci fıkrasındaki "Yönetmelikle ilgili düzenlemenin yürütmesinin durdurulduğu iddiasıyla yargılama yapılamaz. Başlamış olan yargılamalar işlemleri kaldırır." hükmünün biraz sakıncalı olduğunu değerlendiriyoruz. Şöyle ki: "Yargılama yapılamaz" ifadesi bir anlamda yargılama yetkisinin kullanılmasına ilişkin bir kısıtlamayı içeriyor. Bilindiği üzere, yargı yetkisi Anayasa'dan kaynaklanan bir yetki ve mahkemelerin yargılama faaliyetleri usul kanunlarıyla belirlenmiş. Pratik olarak şu görüşü ifade edebilirim ki bir kanuni düzenlemede "yargılama yapılamaz" veya "yargılama yapılması işlemi kaldırır" diye bir metnin geçmiş olmasının hukuken ve pratik olarak bir faydası olmayacaktır çünkü herhangi bir mahkeme ve bir yargı organı önüne gelen bir işi eğer anayasal bir engel yoksa mutlaka bir sonuca bağlayacaktır ki daha da ilerisi, örneğin Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı bir işlem dahi bir yargı konusu olabilir ve mahkeme ancak vereceği bir kararla bu konuda herhangi bir karar ortaya koyamayacağını, yargı engeli olduğunu ve Anayasa'dan kaynaklandığını belirterek o konuda bir yargı hükmü veremeyecektir ancak onun dışındaki hukuki düzenlemeler, yani Anayasa'nın altında olan düzenlemelerde yargılama yapılamayacağına ilişkin bir sınırlama getirilmesi hükmünün yargı yetkisine ilişkin bir aykırılık ve istisna getireceği...

BAŞKAN – Burada amaç, teklifi getiren arkadaşlarımızın amacı, böyle bir düzenlemeyi kanunla gerçekleştirdikten sonra, zaten bu kanuna dayalı olarak çalışmak durumunda olan yönetmelik ileri sürülerek birtakım yargılamalar başladıysa bunların da sonlandırılmasını, herhangi bir mağduriyete ya da yargılamanın uzamasına fırsat verilmeden, bir takdire konu olmadan o yargılamaların bitirilmesini arzu ediyor teklif sahibi arkadaşlar herhâlde?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ İLHAN KOÇ – Başkanım, şöyle bir şey ifade edeyim: Zaten yönetmeliğin yargılama konusu olmayan işlemleri bakımından hukuki sonuçlar doğmuştur. Onlar yönünden bir sakınca olmayacaktır çünkü yönetmelik Danıştay tarafından yürürlüğü durdurulduğu tarihe kadarki, önceki atamalarda uygulanmıştır ve o uygulama bitmiştir. Yürütmeyi durdurma kararı ancak verildiği tarihten itibaren verildiği konuyla ilgili olarak hüküm ifade edecektir. Bu anlamda, kanun hükmü de birinci fıkrayla bu

kapsamda mağdur olanların haklarını sağladığı için kanun üst düzenlemesiyle idari yargıda bu konuda bir kanun sebebi de bir iptal veya hak mahrumiyeti...

BAŞKAN – Yargılama zaten olamayacağına göre...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ İLHAN KOÇ – Bu anlamda, ikinci fıkraya da gerek olmadığını değerlendiriyoruz ama bu konuda çalışma gerekebilir.

BAŞKAN – Doğru diyorsunuz.

“Yönetmeliğe dayanılarak dava açılmaz.” deniliyor. O yönetmeliğin bununla ilgili hükmünü ortadan kaldırmış oluyoruz, “Atanılar, göreve başlamış sayılırlar...” demekle şey kalmıyor.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ İLHAN KOÇ – Yani ikinci fıkraya gerek olmadığını düşünüyoruz ama...

BAŞKAN – Yargılama yapılır, yapılmaz demeye gerek yok, zaten yargılama yapacak bir şey bırakmıyorsunuz. Kanunla herkesi işbaşı yaptırıyorsunuz. Neyi yargılayacaklar ki? “Neyin yargılması yapılacak?” demek istiyor.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Yapılan yargılama varsa zaten, mesela yürürlüğe girdiği tarihten itibaren geçerli olacakları için mahkemeler o düzenlemeye uygun bir şekilde kararını veriyorlar.

BAŞKAN – Evet.

Sayın Hükûmet, teklifin ikinci paragrafının çıkarılmasını...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Efendim, biz de bu konuyu Bakanlığımızda epey bir tartıştık. Bu metni Maliye bürokrasisinin yazdığı bize söylenince Maliye Bakanlığıyla irtibata geçtik, onlar bize “Şu anda Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplusözleşme Kanunu’nun 14’üncü maddesinde benzer bir hüküm var, meridir, yürürlüktedir. Bunu koymakta fayda var.” dediler. Dolayısıyla kararsız kaldık, yani bizce de Anayasa’da açık bir hüküm olmasına rağmen “İdarenin hiçbir işlem ve eylemi yargı denetimi dışında tutulamaz” gibi bir hüküm olmasına rağmen, ayrıca bir ikinci fıkrayı düzenlemenin çok gerekli olup olmadığı noktasında bizde doğrusu epey bir düşündük Başkanım.

BAŞKAN – Sonuçta neye karar verdiniz, düşündükten sonra Necmeddin Bey?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Sonuçta, benzer bir madde var yasalarımızda. Toplu Sözleşme Yasası’nda böyle bir madde var, kalabilir de kalmayabilir de efendim. Bizim görüşümüz bu.

BAŞKAN – Peki, şimdi bu arada...

KOMİSYON UZMANI – Başkanım, Kanunların görüşü de ikinci fıkranın Anayasa’ya aykırı olduğu yönünde.

BAŞKAN – Onlar da “Kaldırılsa iyi olur.” diyor.

Sizler ne diyorsunuz efendim?

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Ben şu anda görüş bildiremeyeceğim.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Başkanım, ben fikrimi beyan edeyim bu konuda.

“Yargılama yapılamaz.” denilmiş olması, gerçekten hukuk mantığına da aykırı. Zaten Anayasa’da açık hüküm var. Yani yargılama hakkını hiçbir şekilde kaldıramazsınız. Anayasa’ya aykırılığı da burada ortadan kaldırmış olalım bence.

BAŞKAN – Peki, ikinci fıkrayı çıkarıyoruz, Anayasa’ya aykırılığı ortadan kaldırmış oluyoruz.

KOMİSYON UZMANI – Maliye Bakanlığının farklı bir önerisi vardı ama... Önerge hazırlamışlardı Maliye Bakanlığı...

BAŞKAN – Buyurun, sizi de dinleyelim.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ DOĞU GÜLALİOĞULLARI – Sayın Başkanım, bir önerimiz var. Geçici madde 7’nin birinci fıkrasının şu şekilde değiştirilmesini talep ediyoruz Sayın Başkanım:

Bu Kanunun 2’nci maddesine göre çıkarılan yönetmelik çerçevesinde itfaiye eri kadro unvanına atanmak üzere açılmış olan sınav sonucunda başarılı oldukları ilan edildiği hâlde herhangi bir sebeple atamaları yapılmamış olanlar, bu işlemler sebebiyle dava açmış olmaları hâlinde, davadan vazgeçmeleri, açmış oldukları dava lehlerine sonuçlananlar ise mahkeme tarafından karara bağlanmış tazminat veya geriye dönük maaş haklarından yazılı olarak feragat etmeleri kaydıyla bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde atama işlemleri tamamlanarak göreve başlatılır.

Sayın Başkanım, biraz da bu madde şahsa bağlı bir düzenleme olduğu için zaten bu konuda açılmış olan davalar da var şu anda görülmekte olan.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Ama çok az, birkaç kişiden bahsettiler.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ DOĞU GÜLALİOĞULLARI – Sayın Vekilim, şimdi bir de açmamış...

BAŞKAN – Sonuç itibarıyla İlhan Ağabey, birkaç kişiye de davanın devam etmesine gerek yok. Davayı çeksinler, işlerine başlasınlar diyoruz.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ DOĞU GÜLALİOĞULLARI – Sayın Başkanım, bir de şöyle: Açmamış olan işçiler der. Bunlar de emsal gösterip dava açabilirler. İdareyi, muhatap olmamak için.

ALİ TURAN (Sivas) – Bence yapılan teklifte bir şeylik yok. Böyle de olabilir.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ DOĞU GÜLALİOĞULLARI – Evet, Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Peki, şimdi, siz yürürlüğe girdikten itibaren otuz gün içinde ve ilgililer göreve başlatılır diyor.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ DOĞU GÜLALİOĞULLARI – Evet Sayın Başkanım..

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna mensup arkadaşlarımızın bir önerisi var. Namık Bey, önerge sahipleri adına burada. Onlar “Bu kişiler 01/01/2012 tarihinden itibaren göreve başlamış sayılırlar ve bu tarih itibarıyla mali ve sosyal hakları toplu olarak bu kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.” teklifinde bulunuyorlar, bu cümlelerin ilave edilmesini öneriyorlar paragrafın sonuna. Yılbaşından itibaren haklarının tümünü almış olsunlar diyorlar.

Bunun neden olacağı bir adaletsizlik ya da karmaşa olabilir mi? Hem Hükümet hem Maliye Bakanlığı temsilcisi arkadaşlara.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ DOĞU GÜLALİOĞULLARI – Sayın Başkanım, biz atandıktan itibaren mali ve sosyal hakların başlamasının taraftarıyız çünkü bu kişiler zaten işe başlatılacak bir şekilde. Sonuçta bu kişilere yapılan bir düzenleme. Bu konuda biz Maliye olarak genel kanaatimiz her zaman işe başladıktan itibaren mali ve sosyal hakların işletilmesi yönündedir. Bu çünkü geriye dönük olarak da yine farklı davalar, farklı karmaşalara yol açabiliyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümetin bu konuda bir şeyi var mı?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECMEDDİN KILIÇ – Efendim, teknik olarak, hukuk tekniği noktasında çalışma hayatını düzenleyen ana ilkeler etrafında düşündüğümüzde çalışılmamış, emek verilmemiş bir ortam için ücret alınmasının çok doğru olmayacağını sanıyoruz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

Sayın vekillerimizin değerlendirmelerini ya da katkılarını alalım.

Namık Ağabey, buyurun.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Tabii bizim grup olarak arkadaşlarımız da bu önerenin gerekçesi: Bu ilgililer, hak sahipleri ilan itibarıyla bu işte çalışmaya hak sahibi olmuşlardır. Dolayısıyla hizmete başlamamalarında kendilerinin bir kusuru bulunmamaktadır ve mağdur oldukları da açıktır. Bu haksızlığın karşısında, yani Anayasa ve yasalar karşısında hak ettikleri bir işe başlamamanın kendi kusurlarıyla, kendilerinden kaynaklanan bir sebeple olmadığı mahkeme kararlarıyla sabit olmuş, yani Danıştay kararıyla. Çünkü biz bu düzenlemeyi o sebeple getiriyoruz yasama organı olarak. Yani mahkemelerin belirlediği, tespit ettiği bir haksızlığı düzeltmek adına bu düzenlemeyi getiriyoruz. Dolayısıyla o hak sahiplerinin o gün itibarıyla mesleğe başlamaları, kendi kusurlarından değil, kamunun yetkililerinin kusurlarından kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla bu kusuru bir telafi etmek anlamında biz getirdik. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Ali Bey, buyurun.

ALİ TURAN (Sivas) – Sayın Başkanım, tabii ki çalışan insanların hakkını vermek en doğal hakkımız, bizim de görevimiz. Ama bu arkadaşlarımız daha işe başlamamışlar. Böyle bir olgu var. Şimdi değerli arkadaşımızın da söylediği gibi, geriye dönük eğer böyle bir şey yapılmaya kalkılırsa ha 1/1/2012'den başlamış veya işte 2011'in kaçınca ayında bu hakkı bunlar kazanmışsa ondan. Fakat şimdi aynısını söylediğiniz şekilde biz bunu uygulamaya kalkarsak, böyle bir teklifle çıkarsak o zaman başka kurumlardaki vatandaşların da hepsine kavram kargaşası olacak. Yoksa bu vatandaşlarımız zaten biz itfaiye eri olarak belediyeye başlıyoruz deyip de gidip zaten itfaiyede beklemiyorlar, orada çalışmıyorlar, her biri zaten bir yerlerde çalışıyor, bir yerlerde bir işleri var, onların hepsi şu anda mahkeme sonucunu bekliyorlar veya başlayacakları günü bekliyorlar. Şimdi kalkıp buradaki arkadaşlarımızı eğer biz, 1/1/2012'den itibaren dersek bu arkadaşlarımızın hepsini yanlış yönlere de yönlendirmiş olacağız. Niye? Çünkü bu arkadaşımızın birisi diycek ki ben çalışıyordum, öbürü diycek ki ben çalışmıyordum, bu sefer kendi aralarında bir şey çıkacak. Şimdi, bu arkadaşımızın birkaç tanesi sigortalı çıkacak başka bir yerden. Birini alacak, biri alamayacak. Bir sürü mahkemeler, işte o aldı da ben niye alamadım, işte burada sıkıntılar yaşanacak. Kanun yürürlüğe girdiği günden itibaren arkadaşlarımız orada en azından işe girmiş oluyorlar.

BAŞKAN – Bu kadar iyilik yapmış olmak da onlara yeter diyorsunuz Ali Bey.

ALİ TURAN (Sivas) – Bence diğer taraftan orada eşitsizlik de olacak. Vatandaşın birisi diycek ki arkadaş ben alıyorum hakkımı, diğeri de diycek ki ben alıyorum. Peki, çalışıyordun, sigortalısın başka yerde veya sigortalı değilsin de BAĞ-KUR'lusun veya kaçak çalışıyorsun. Şimdi oradaki arada büyük bir sıkıntı yaşanacak, arkadaşlarımızı da yanlış yönlere yönlendireceğiz. İşte ben çalışmıyordum, biri çalışıyordun, çalışmıyordun sıkıntı olacak. Kanun yürürlüğe girdiği günden itibaren bu iş başlamış olursa daha iyi olur. Sizin söylediklerinize katılıyorum ama bu arkadaşlarımız işe başlamamışlar daha henüz.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Başkanım, bizim tabii grup arkadaşlarımızın önerisidir. Tabii takdiri mutlaka size aittir ancak ben şunu ifade etmek isterim. Benzer uygulamalar 12 Eylül döneminde Türkiye'de olmuştur. Örneğin öğretmen arkadaşlarımızın işlerine bir şekilde idari kusurla son verilmiştir, çalışmadığı hâlde arkadaşlarımız, çünkü çalışmama fiili onların iradelerinden kaynaklanmıyordu, idarenin haksız bir uygulamasından kaynaklanıyordu. Bizim tabii bir nebze olsun bu çekilen sıkıntının bir telafisi olabilir diye arkadaşlarımıza önerdik. Tabii takdiri komisyonumuza şüphesiz aittir. Bizim görüşümüz bu noktadadır.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyorum Sayın Milletvekilim.

Değerli arkadaşlar, 6'ncı maddenin de ikinci paragrafı çıkarılmış şekliyle, Maliyenin önerisiyle birlikte bir paragraf olarak düzenlenmesini oylarınıza sunuyorum önce: Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, bu cümleye Cumhuriyet Halk Partisinin önerisinin eklenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Böylece Metin Külünk ve arkadaşlarının teklif ettiği (2/560) esas numaralı teklifin alt komisyonumuzca görüşülmesini tamamlamış oluyoruz. Katkı veren bütün arkadaşlarımıza, katılan bütün arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyoruz, hayırlı akşamlar diliyoruz. Hayırlı olsun.

Kapanma Saati: 16.45